

مرکز آموزشی های آموزشی مرآت

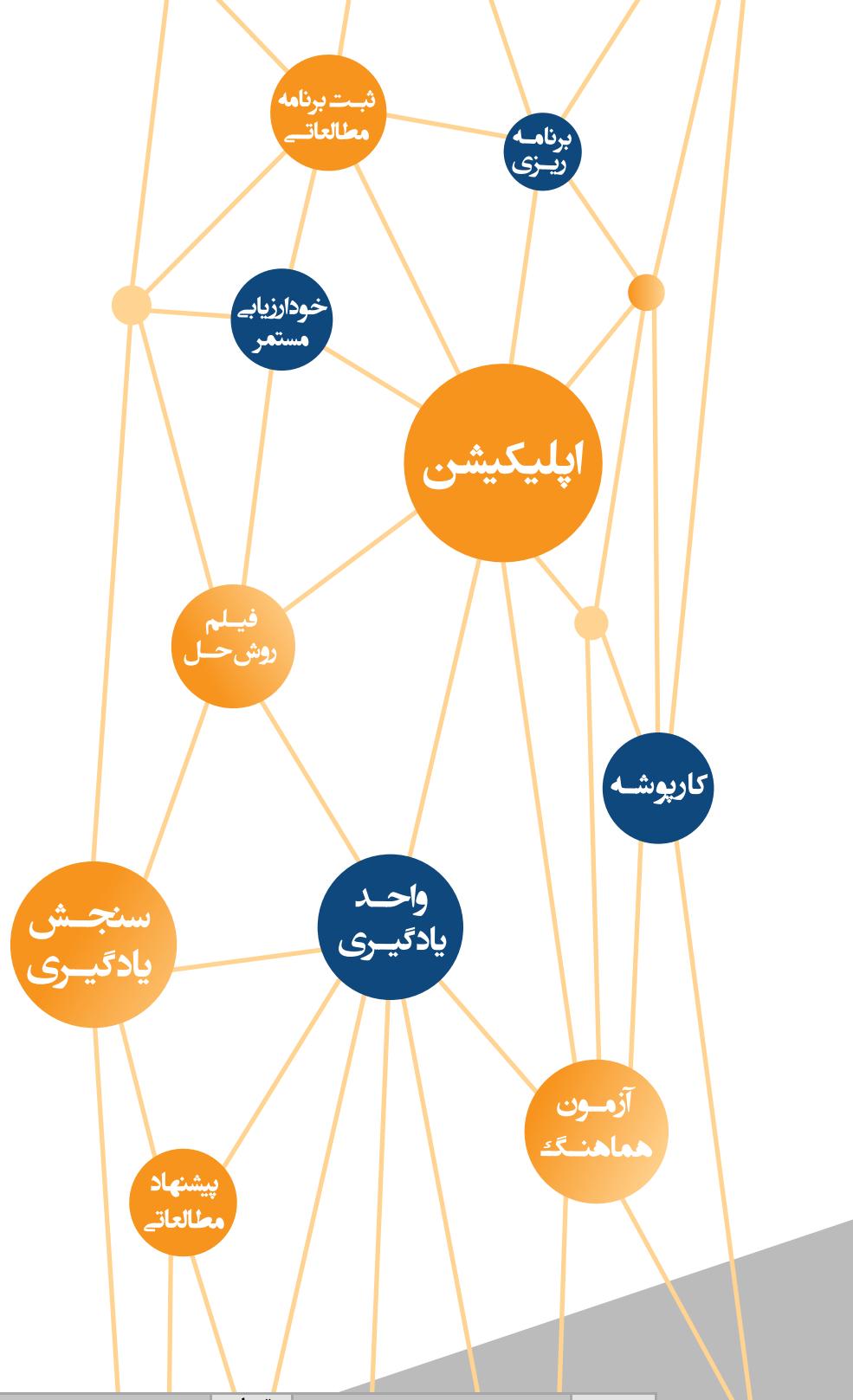
سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون

هماهنگ

شماره ۱
شبیه ساز

دفترچه سوال و پاسخ | یازدهم انسانی

محتوای آزمون	تعداد سوال	مواد آزمون	ردیف
ستایش و درس های ۱ تا ۸	۱۵	فارسی	۱
درس های ۱ تا ۴	۱۵	عربی	۲
درس های ۱ تا ۸	۱۵	دین و زندگی	۳
درس ۱ و درس ۲ (تا ابتدای Grammar)	۱۵	انگلیسی	۴
فصل ۱ و فصل ۲ (درس ۱)	۱۵	ریاضی و آمار	۵
درس های ۱ تا ۵	۱۰	علوم و فنون ادبی	۶
درس های ۱ تا ۷	۱۰	تاریخ	۷
درس های ۱ تا ۶	۱۰	جغرافیا	۸
درس های ۱ تا ۷	۱۰	جامعه‌شناسی	۹
درس های ۱ تا ۵	۱۰	فلسفه	۱۰
درس های ۱ تا ۴	۱۰	روان‌شناسی	۱۱

آزمون را هدفمند مدیریت کنید

با اپلیکیشن مرآت

meraat.ir

از درس خواندن لذت ببرید

فارسی

حیطه شناختی	زیرواحد یادگیری	واحد یادگیری	فصل	شماره سوال
پیشرفتہ	قلمرو زبانی: لغت	درس ۷: باران محبت / شعرخوانی: آفتاب خُسن	فصل ۳: ادبیات غنایی	۱
پیشرفتہ	قلمرو زبانی: لغت	درس ۷: باران محبت / شعرخوانی: آفتاب خُسن	فصل ۳: ادبیات غنایی	۲
پیشرفتہ	قلمرو زبانی: املا	درس ۵: آغازگری تنها / روانخوانی: تا غزل بعد	فصل ۲: ادبیات پایداری	۳
پیشرفتہ	قلمرو ادبی: تاریخ ادبیات	درس ۶: پرورده عشق / گنج حکمت: مردان واقعی	فصل ۳: ادبیات غنایی	۴
پیشرفتہ	قلمرو ادبی: آرایه	ستایش: لطف خدا / درس ۱: نیکی / گنج حکمت: همت	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	۵
پیشرفتہ	قلمرو ادبی: آرایه	ستایش: لطف خدا / درس ۱: نیکی / گنج حکمت: همت	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	۶
پیشرفتہ	قلمرو زبانی: دستور	درس ۵: آغازگری تنها / روانخوانی: تا غزل بعد	فصل ۲: ادبیات پایداری	۷
پیشرفتہ	قلمرو زبانی: دستور	درس ۲: قاضی بُست / شعرخوانی: زاغ و کبک	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	۸
مدتماتی	قلمرو زبانی: دستور	درس ۳: در امواج سند / گنج حکمت: چو سرو باش	فصل ۲: ادبیات پایداری	۹
مدتماتی	قلمرو فکری: قرابت	درس ۶: پرورده عشق / گنج حکمت: مردان واقعی	فصل ۳: ادبیات غنایی	۱۰
پیشرفتہ	قلمرو زبانی: دستور	درس ۶: پرورده عشق / گنج حکمت: مردان واقعی	فصل ۳: ادبیات غنایی	۱۱
مدتماتی	قلمرو فکری: قرابت	درس ۷: باران محبت / شعرخوانی: آفتاب خُسن	فصل ۳: ادبیات غنایی	۱۲
مدتماتی	قلمرو فکری: قرابت	درس ۸: در کوی عاشقان / گنج حکمت: چنان باش	فصل ۴: ادبیات سفر و زندگی	۱۳
مدتماتی	قلمرو فکری: قرابت	درس ۲: قاضی بُست / شعرخوانی: زاغ و کبک	فصل ۱: ادبیات تعلیمی	۱۴
مدتماتی	قلمرو فکری: قرابت	درس ۳: در امواج سند / گنج حکمت: چو سرو باش	فصل ۲: ادبیات پایداری	۱۵

سرگروه دپارتمان فارسی: جناب آقای مرتضی کلاشو

ا. معنی واژه‌های «حضرت، هیئت، محجوب، وجد» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) حضور، دسته، مستور، شادی

۲) پیشگاه، عزاداری، پنهان، سرور

۱) آستانه، شکل، پوشیده، شادمانی

۲) درگاه، ظاهری، مسطور، خوشحال

۱) گزینهٔ صحیح

حضرت: آستانه، پیشگاه، درگاه

هیئت: شکل، ظاهر، دسته‌ای از مردم

محجوب: پنهان، مستور، پوشیده

وجد: سرور، شادمانی و خوشی

۲

معنی یک واژه در کدام گزینه نادرست است؟

۱) اذن: بار / درایت: بینش / قرب: هم‌جواری

۲) صلت: پاداش / نماز پیشین: نماز عصر / خرگه: خیمه بزرگ

۳) فروماندن: متحیر شدن / نزنند: خوار و زبون / حلاوت: شیرینی

۴) دغل: ناراست / کوشک: کاخ / غنا: بینیازی

۲) گزینهٔ صحیح

نماز پیشین: نماز ظهر

 نکته

غنا: آواز خوش، سرود و نغمه

کدام گزینه قاد غلط املایی است؟

ز بام عرش می آید صفیرم
گر تو نمی پسندی تغییر کن غزا را
در بیابان نام او چون می شنید
و اکنون فراقت است ز خورشید خاورم

- ۱ من آن مرغم که هر شام و سحرگاه
- ۲ در کوی نیکنامی ما را گذر ندادند
- ۳ از نحیب ش پنجه می افکند شیر
- ۴ بر من فناد سایه خورشید سلطنت

پاسخ

۱ گزینه صحیح

املای درست واژه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: غزا ← قضا

گزینه «۳»: نحیب ← نهیب

گزینه «۴»: فراقت ← فراغت

نکته

سفیر: فرستاده و نماینده / صفیر: صدا

غزا: جنگ / قضا: سرنوشت / غذا: خوراک

نهیب: صدای بلند و ترسناک

فراغت: آسودگی / فراقت: دوری

نام پدیدآورنده کدام اثر نادرست است؟

- ۱ بهارستان: جامی
- ۲ تذکره‌الاولیا: عطار نیشابوری

۱ فرهاد و شیرین: نظامی

۳ تحفه‌الاحرار: جامی

پاسخ

۱ گزینه صحیح

فرهاد و شیرین: وحشی بافقی

آرایه ذکر شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

۶

۱ سیل در هامون صدا در کوه می دانی چه بود؟ از غم من کوه می نالید و هامون می گریست

(حسن تعلیل)

۲ سر گلزار ندارم بکنم میل به گل تا مرا پای دل آزرده خارش باشد

(مجاز)

۳ نه هر که آینه سازد سکندری داند نه هر که چهره برافروخت دلبری داند

(استعاره)

۴ فصل گل گر اشک گلگونت ز سر خواهد گذشت گل به سر خواهی زد از گلین بستان عشق

(تشییه)

پاسخ

گزینه صحیح

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاعر علت سیل در دشت و صدا در کوه را گریستن هامون و نالیدن کوه از غم خود می داند.

گزینه «۲»: سر ◆ مجازاً فکر، قصد

گزینه «۳»: اشک گلگون و بستان عشق ◆ اضافه تشییه

نکته

گون به معنای مثل و مانند و از ادات تشییه است.

۶

در بیت زیر کدام آرایه به کار نرفته است؟

۱ کنایه «نکنم رو ترش ار ترش شود کز لب او سخن تلخ چو جان در لب من شیرین است»

۲ تلمیح

۳ حس آمیزی

پاسخ

گزینه صحیح

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنایه: رو ترش کردن کنایه از اخم کردن

گزینه «۲»: تلمیح: ندارد

گزینه «۳»: حس آمیزی: سخن تلخ

گزینه «۴»: تشییه: سخن تلخ چو جان

در کدام گزینه وابسته پیشین به کار نرفته است؟ ۷

گویی که تیغ توست زبان سخنورم
شیراز را دوباره به یاد من آورد
که جهان پر سمن و سوسن آزاده کنی
مست گفت ای دوست این پیراهن است افسار نیست

- ۱ شعرم به یمن مدح تو صد ملک دل گشاد
- ۲ هر باغبان که گل به سوی برزن آورد
- ۳ ای صبا بندگی خواجه جلال الدین کن
- ۴ محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت

گزینهٔ صحیح ۳

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: صد: صفت شمارشی

گزینهٔ «۲»: هر: صفت مبهم

گزینهٔ «۳»: خواجه: شاخص

در گزینهٔ «۴»: این ♦ ضمیر است و نقش نهاد دارد.

نکته

اگر کلمات شاخص مضاف یا موصوف واقع شوند و کسرهٔ اضافه بگیرند و یا هستهٔ گروه اسمی باشند و نقش دستوری اصلی بپذیرند، دیگر شاخص نیستند.

در کدام گزینه فعل مجھول به کار رفته است؟ ۸

پر از خون شدش دیده دل پرغیریو
رخ از خون دیده شده ناپدید
گفته خواهد شد به دستان نیز هم
زین سوی تشهه‌تر شده باشد بدان کنار

- ۱ چو آگه شد از رستم و کار دیو
- ۲ خود و سرکشان سوی ایران کشید
- ۳ دوستان در پرده می‌گوییم سخن
- ۴ تا چون به جنس خویش رود از خلاف جنس

گزینهٔ صحیح ۳

گفته خواهد شد.

نکته

راه تشخیص فعل مجھول توجه به این نوع فعل، فعل کمکی همراه با صفت مفعولی آورده می‌شود؛ یعنی بن ماضی + ه. بنابراین وجود صفت مفعولی الزامی است.

پاسخ

کمر به بندگی اش بسته چرخ مینای
هرگز نگفت مسکن مألف یاد باد
یارب این تأثیر دولت در کدامین کوک است
لب خاموش نباشد به سخنان محتاج

در کدام گزینه «قید» به کار نرفته است؟

- ۱ همیشه باد جهانش به کام وز سر صدق
- ۲ در چین طرّه تو دل بی حفاظ من
- ۳ آن شب قدری که گویند اهل خلوت امشب است
- ۴ صائب البه سخنگو طرفی می خواهد

۳ گزینهٔ صحیح

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: همیشه: قید زمان
گزینه «۲»: هرگز: قید نفی
گزینه «۴»: البه: قید تأکید

نکته

کلمهٔ امشب چون نقش مسند دارد دیگر قید محسوب نمی‌شود.

۱. کدام بیت با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

روز اول رنگ این ویرانه ویران ریختند»
کی به فریاد رسد ناله شبگیر مرا
نتوان داشت در این شهر به زنجیر مرا
چون فروریخت غم عشق تو با شیر مرا
جز پریشانی از آن خواب چه تعییر مرا

- «از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق
- ۱ منم و ناله شبگیر بدینسان که منم
  - ۲ گرنه زنجیر سر زلف تو باشد بکدم
  - ۳ صنما عشق تو با جان به درآید ناچار
  - ۴ حلقة زلف تو در خواب نمودند به من

۳ گزینهٔ صحیح

مفهوم مشترک گزینه «۳» و بیت سؤال: ازلی بودن عشق (انسان عاشق به دنیا می‌آید).
بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: سختی دوری از یار
گزینه «۲»: وابستگی عاشق به عشق و معشوق
گزینه «۴»: توصیف دشواری‌های راه عشق

در کدام گزینه نقش ضمیر متصل نادرست است؟ ۱۱

بلانگیزتر می‌شد، جفالندوزتر باشی
(مفعول)

آمد به گوش ناگهٔم آواز بلبلی
(مضاف‌الیه)

که به روی که شدم عاشق و از بوی که مست
(متتم)

گفتمت پیدا و پنهان نیز هم
(مفعول)

چنین می‌خواهمت عرفی که هر چندان وفا دشمن
(مفعول)

رفتم به باغ صبحدمی تا چنم گلی
(مضاف‌الیه)

می بده تا دهمت آگهی از سرّ قضا
(متتم)

هر دو عالم یک فروغ روی اوست
(مفعول)

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۳

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: تو را می‌خواهم (مفعول)

گزینهٔ «۲»: آواز بلبلی به گوشِ من آمد (مضاف‌الیه)

گزینهٔ «۳»: دهمت: به تو آگهی دهم (متتم)

گزینهٔ «۴»: گفتمت: به تو گفتم (متتم)

کدام بیت با عبارت زیر قرابت مفهومی کمتری دارد؟ ۱۲

«اینجا عشق معکوس گردد؛ اگر معشوق خواهد که از او بگریزد، او به هزار دست در دامنش آویزد، آن چه بود که اول می‌گریختی و این چیست که امروز درمی‌آویزی؟»

که بر خاکم روان گردی به گرد دامت گردم
سخن‌ها گرد دل می‌گردد اما لال می‌گردم
دیگر می‌رس از من نشان کز دل نشانم می‌رسود
که هم ز خویش و هم از یار مانده‌ام چه کنم؟

۱ ندارم دستت از دامن به جز در خاک و آن دم هم
۲ تو بی‌پروا و من شوریده‌احوالم چه می‌پرسی
۳ او می‌رود دامن کشان من زهر تنها بی‌چشان
۴ شدم ز یار و ز خویش و ز جان و دل بیزار

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۴

مفهوم بیت گزینهٔ «۴»: گریزان بودن معشوق از عاشق

مفهوم مشترک عبارت سؤال و ابیات دیگر: طلب یار حتی با وجود بی‌وفایی او

کدام بیت با آیه **(إِذْهَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى فَقُولَا، لَهُ قَوْلًا لَّيْنَا)** قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

خدا کوتاه سازد عمر ایام جدایی را
از آن دشمن چرا ترسد کسی کز راه جنگ آمد
آن به که خصم را به مدارا ادب کنی
بیش ترسد دشمن از تیغی که پیشش جوهر است

- ۱) ز هجران دیده ام حالی که کافر از اجل بیند
- ۲) حذر از دشمنی کن کز طریق صلح می آید
- ۳) انداخت پیش ابر سپر، تیغ آفتاب
- ۴) صلح اگر خواهی به ساز و برگ لشگر کوش از آنک

گزینهٔ صحیح ۳

مفهوم مشترک آیه سؤال و گزینهٔ «۳»: توصیه به مدارا کردن

بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینهٔ «۱»: دشواری هجران
 گزینهٔ «۲»: پرهیز از مکر دشمن
 گزینهٔ «۴»: توصیه به احتیاط در صلح با دشمن

فضیلت اخلاقی گوینده عبارت زیر در کدام بیت آمده است؟

«آنچه دارم از حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم»
 ظاهر نهان چه بینی، نظاره پنهان کن
 جبرئیل اوج خود شو، بر سدره آشیان کن
 زنهار نام نیکو با عمر هم عنان کن
 در خاک توست بادی، زان مشتی استخوان کن

- ۱) ای دل به چشم عبرت نظاره جهان کن
- ۲) پرواز کن به همت، برپر به اوج عزّت
- ۳) عمر رونده خواهی پاینده تا قیامت
- ۴) گر تخت عاج خواهی، خود را بلند منگر

گزینهٔ صحیح ۲

مفهوم مشترک گزینهٔ «۲» و عبارت سؤال: حفظ عزت نفس

بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینهٔ «۱»: توصیه به عبرت پذیری
 گزینهٔ «۳»: توصیه به نیکنامی
 گزینهٔ «۴»: توصیه به تواضع

۱۵. کدام بیت با ابیات زیر هیچ ارتباطی ندارد؟

پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد
ورت ز دست نیاید، چو سرو باش آزاد»
یاری و تیمارداری هم به جاه و هم به مال
ز ایشان شکم خاک است آبستان جاویدان
کز هر که خوری سنگ، عوض میوه فشانی
هلا که تانکند مر تو را جدا پرده

- «به آن چه می گذرد دل منه که دجله بسی
گرت ز دست برآید، چو نخل باش کریم
❶ چشم دارم کز تو باشد در همه وقتی مرا
❷ گفتی که کجا رفتند آن تاجوران اینک
❸ آن روز تو را نخل برومند توان گفت
❹ دلا، جدا شو از این پرده‌های گوناگون

پاسخ

گزینهٔ صحیح ❶

مفهوم بیت «۱»: تقاضای صله و پاداش از ممدوح
مفهوم ابیات دیگر:

گزینهٔ «۲»: حتمی بودن مرگ • دجله پس از خلیفه در بغداد خواهد گذشت
گزینهٔ «۳»: توصیه به کرامت و جوانمردی • چو نخل باش کریم
گزینهٔ «۴»: ترک تعلقات و وابستگی • چو سرو باش آزاد

عربى

شماره سوال	فصل	واحد يادگیری	زيروحد يادگيري	حيطه شناختي
١٦	الدرس الثاني	صناعة التلبيع في الأدب الفارسي / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة	ترجمه و تعریف	مقدماتي
١٧	الدرس الاول	مواعظ قيمة / اسم التفضيل و اسم المكان / حوار في سوق مشهد	ترجمه و تعریف	مقدماتي
١٨	الدرس الثالث	عجائب المخلوقات / أسلوب الشرط وأدواته / حوار في الملعب الرياضي	ترجمه و تعریف	مقدماتي
١٩	الدرس الرابع	تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية / المعرفة والتكرة / ترجمة الفعل المضارع (١)	ترجمه و تعریف	مقدماتي
٢٠	الدرس الرابع	تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية / المعرفة والتكرة / ترجمة الفعل المضارع (١)	ترجمه و تعریف	پیشرفتہ
٢١	الدرس الرابع	تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية / المعرفة والتكرة / ترجمة الفعل المضارع (١)	درك مطلب	پیشرفتہ
٢٢	الدرس الرابع	تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية / المعرفة والتكرة / ترجمة الفعل المضارع (١)	درك مطلب	پیشرفتہ
٢٣	الدرس الرابع	تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية / المعرفة والتكرة / ترجمة الفعل المضارع (١)	درك مطلب	پیشرفتہ
٢٤	الدرس الرابع	تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية / المعرفة والتكرة / ترجمة الفعل المضارع (١)	اعراب و تحليل صرفی	پیشرفتہ
٢٥	الدرس الثالث	عجائب المخلوقات / أسلوب الشرط وأدواته / حوار في الملعب الرياضي	قواعد	پیشرفتہ
٢٦	الدرس الثاني	صناعة التلبيع في الأدب الفارسي / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة	قواعد	مقدماتي
٢٧	الدرس الرابع	تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية / المعرفة والتكرة / ترجمة الفعل المضارع (١)	قواعد	پیشرفتہ
٢٨	الدرس الاول	مواعظ قيمة / اسم التفضيل و اسم المكان / حوار في سوق مشهد	قواعد	پیشرفتہ
٢٩	الدرس الثاني	صناعة التلبيع في الأدب الفارسي / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة	قواعد	پیشرفتہ
٣٠	الدرس الثالث	عجائب المخلوقات / أسلوب الشرط وأدواته / حوار في الملعب الرياضي	قواعد	مقدماتي

سرگروه دپارتمان عربی علوم انسانی: جناب آقای ابوالفضل تاجیک

عرب

عین الأصحّ و الأدقّ في الترجمة والتعريب: (۲۰ - ۱۶)

الآبيات التي أُنشِدَتْ ممزوجة بالعربية سُميَّتْ بالملْمع!

۱) أبياتي كه آمیخته به عربی سروده شد، ملمع نامیده شد!

۲) أبياتي را که آمیخته به زبان عربی سرودوند، ملمع نامیده شده‌اند!

۳) أبياتي را که آمیخته به زبان عربی سروده شد، ملمع نامیدند!

۴) أبياتي که در زبان عربی سروده شد، ملمع نامیده شد!

گزینهٔ صحیح ۱

در گزینه «۲» (سرودند)، در گزینه «۳» (نامیدند) و در گزینه «۴» (ترجمه نشدن «ممزوجة») موارد نادرست‌اند.

نکته

«أُنشِدَتْ و سُميَّتْ» مجھول هستند.

عین الصّحیح:

۱) علينا الاقتصاد في استهلاك الماء و الكهرباء:

ما باید در مصرف برق و آب صرفه‌جویی می‌کردیم!

۲) كان لقمان يُقدِّم لابنه مواضع قيمة:

لقمان پندهای بسیاری به فرزند خود تقدیم می‌کرد!

۳) هذه المواطن نموذج تربويٌّ ليهتدى به كل الشّباب:

این پندها نمونه‌ای تربیتی هستند که با آن همه جوانان را هدایت می‌کنند!

۴) لا تُصَرِّفْ خَدْكَ لِلنَّاسِ و لا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا:

با تکبیر رویت را از مردم برنگردان و در زمین با ناز و خودپسندی راه نرو!

گزینهٔ صحیح ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برق و آب ⇔ آب و برق (جایه‌جا ترجمه شده‌اند) / صرفه‌جویی می‌کردیم ⇔ صرفه‌جویی کنیم

گزینه «۲»: مواضعه قيمة ⇔ پندهای ارزشمندی («قيمة» نادرست ترجمه شده است.)

گزینه «۳»: «يَهْتَدِي» فعل لازم است ⇔ که همه جوانان با آن هدایت شوند.

عین الصّحیح:

۱۸

❶ هذا الطّائر يُحدِثُ طنيناً بِسَبَبِ سُرْعَةِ حِرْكَةِ جَنَاحِيهِ:

این پرنده به علت سرعت حرکت بالش صدایی ایجاد می‌کند!

❷ هذا الطّائر يدخلُ فِي فَمِ التّمْسَاحِ وَيَنْقُرُ بِقَايَا الطَّعَامِ:

این پرنده وارد دهان تماسح می‌شود و باقی‌مانده غذاها را می‌کند!

❸ هذا سمكٌ يَفْتَحُ زَعْانِفَةَ الْكَبِيرَةِ الَّتِي تَعْمَلُ كِجَنَاحَيْنِ:

این ماهی باله‌های بزرگش را باز می‌کند که مانند دو بال برای او کار می‌کنند!

❹ لِهِ غِشَاءُ خَاصٌ كَالْمَظْلَةِ يَفْتَحُهُ حِينَ يَقْزُ:

او دارای پوشش خاصی مانند چتر است که آن را باز می‌کند هنگامی که می‌پردازد!

گزینه صحیح ۳

پاسخ

در گزینه «۱» (بالش)، در گزینه «۲» (غذاها) و در گزینه «۳» (این ماهی) موارد نادرست است.

شكل صحیح موارد نادرست:

گزینه «۱»: جناحیه ⇔ بالهایش (مثنی است).

گزینه «۲»: بقايا الطّعام ⇔ باقی‌ماندهای غذا

گزینه «۳»: هذا طائر ... ⇔ این ماهی‌ای است که ...

عَيْنُ الصَّحِيحِ :

١٩

۱) قد نُقلَت إِلَى الْعَرَبِيَّةِ الْفَاظُ فَارسِيَّ بِسَبَبِ التِّجَارَةِ؛ وَأَوْزَهُهَايِ بِسِيَارَى از فارسی به دلیل تجارت به

[زبان] عربی منتقل شده است!

۲) انْضَمَت إِلَى الدُّولَةِ الإِسْلَامِيَّةِ: ایران به دولت اسلامی نزدیک شد!

۳) قَدْ بَيَّنَ الْعُلَمَاءُ أَبعَادَ هَذَا التَّأْثِيرَ فِي دراساتهم: دانشمندان ابعاد این تأثیر را در درس‌هایشان گاهی
بیان کردند!

۴) نَطَقَ الْعَرَبُ الْكَلْمَاتِ الدَّخِيلَةِ وَفَقَّا لَأَلْسِنَتِهِمْ: عرب کلمات واردشده را مطابق با زبان خودشان به
زبان آوردند!

گزینهٔ صحیح ۳

موارد نادرست در گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: واژه «بسیاری» معادلی در جمله عربی ندارد.

گزینهٔ «۲»: «انضمَّت» به معنی «پیوست» است. (ایران به دولت اسلامی پیوست).

گزینهٔ «۳»: «گاهی» معادلی در جمله عربی ندارد و «بین» به معنی «آشکار کرده‌اند» است.

→ میدانید

ترجمه
قد + فعل ماضی ← ماضی نقلی

ترجمه
قد + فعل مضارع ← گاهی + فعل

۵) «شما باید تلاش کنید چون در گذشته زیاد درس نخوانده‌اید!»

٢٠

۱) عَلَيْكُمْ أَنْ تُحاوِلُوا لِأَنْهُمْ لَمْ يَدْرُسُوا كَثِيرًا فِي مَا قَبْلِ! ۲) حَاوِلُوا كَثِيرًا لِأَنَّ أَنْتُمْ لَا تَدْرُسُونَ كَثِيرًا قَبْلًا!

۳) عَلَيْكُمْ أَنْ تُحاوِلُوا لِأَنْكُمْ لَمْ تَدْرُسُوا كَثِيرًا فِي الْمَاضِ! ۴) عَلَيْكُمْ لَمْ تُحاوِلُوا لِأَنْكُمْ أَنْ تَدْرُسُوا كَثِيرًا قَبْلًا!

گزینهٔ صحیح ۳

→ بدانید

ترجمه
لم + مضارع ← ماضی ساده منفي / ماضی نقلی منفي

موارد نادرست در سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: لَأَنْهُمْ ← لَأَنْهُمْ / يَدْرُسُوا ⇔ تَدْرُسُوا

گزینهٔ «۲»: «أَنْتُمْ لَا تَدْرُسُونَ» به معنی «شما درس نمی‌خوانید» است.

گزینهٔ «۴»: لم تحاولوا، أن تدرسووا

■ اقرأ النّصّ التّالى ثمّ أجب عن الأسئلة (٢١ - ٢٤) بما يناسب النّصّ:

في القرن الثّامن عشر الميلادي اخترعوا الآلة البخارية، وباختراعها انتشرت القطاراتُ و السّيارات في جميع بُلدان العالم، و لا توجّد الآن مدينة كبيرة أو صغيرة تخلو منها. فالقطاراتُ إضافة إلى نقل النّاس و تسهيل سفرهم، تحمل المواد و الأشياء المختلفة و تنقلها من مكان إلى آخر، و هي تقطع المسافات البعيدة جداً، ففي سنة ١٨٢٩ صنعوا نوعاً خاصّاً من الآلات البخارية كانت لها قدرة عظيمة. و صار استخدام القطارات وسيلةً مناسبة للنقل.

٢١

ميّز الصّحيح للفراغ: «استخدامُ القطارات .....»

١ للمسافات بعيدة جداً فقط!

٢ وسيلة غير مناسبة للنقل!

٣ العظيمة بدأ في سنة ١٨٢٩ م!

٤ گزینهٔ صحیح

ترجمهٔ متن:

در قرن هجدهم میلادی موتور بخار را اختراع کردند و با اختراع آن، قطارها و ماشین‌ها در همه کشورهای دنیا گسترش یافتند و اکنون شهر بزرگ یا کوچکی یافت نمی‌شود که از آن‌ها (قطارها و ماشین‌ها) خالی باشد. پس قطارها علاوه بر حمل و نقل مردم و آسان کردن سفرشان، مواد و اشیای مختلفی را حمل می‌کنند و آن‌ها را از جایی به جای دیگر انتقال می‌دهند و آن‌ها (قطارها و ماشین‌ها) مسافت‌های بسیار دوری را طی می‌کنند. در سال ١٨٢٩ م نوع خاصی از موتورهای بخار را ساختند که قدرت زیادی داشت و به کار گرفتن قطارها وسیلهٔ مناسبی برای حمل و نقل شد.

طبق جمله «و صار استخدامُ القطاراتِ وسيلةً مُناسبةً لِلنَّقلِ» به وضوح دریافت می‌شود که گزینهٔ «٤» صحیح است.

عین الصّحیح:

٢٢

١ تقطع القطارات المسافات بين المدن!

٢ تخلو المدن الكبيرة و الصّغيرة اليوم من القطارات!

٣ في القرن ١٧ صنعوا نوعاً خاصاً من الآلات البخارية!

٤ في سنة ١٨٢٩ اخترعوا الآلة البخارية!

گزینه صحیح ۱

با توجه به متن، موتور بخار در قرن ۱۸ و نوع خاصی از آن در سال ۱۸۲۹ م (قرن ۱۹) اختراع شده است. در گزینه «۳» اختراع نوع خاصی از آن به قرن ۱۷ و در گزینه «۴»، اختراع موتور بخار به قرن ۱۹ منسوب گردیده است، بنابراین نادرست هستند. با توجه به معنای گزینه‌های «۱» و «۲» که در زیر آمده است گزینه «۱» صحیح است:

گزینه «۱»: قطارها فاصله‌های بین شهرها را طی می‌کنند. (درست)

گزینه «۲»: امروزه شهرهای بزرگ و کوچک از قطارها خالی شده‌اند. (نادرست)

عین الخطأ للفراغ: «القطارُ ..... » ٣

١ ينقل الناس في سفرهم!

٢ يحمل المواد و الأشياء المختلفة!

٣ يتحرّك في البحار!

گزینه صحیح ۳

با توجه به ترجمة گزینه‌ها، گزینه «۳» نادرست است.

۱) قطار انسان‌ها را در سفرشان جابه‌جا می‌کند.

۲) قطار مواد و اشیای مختلف را حمل می‌کند.

۳) قطار در دریاها حرکت می‌کند.

۴) قطار وسیله مناسبی برای حمل و نقل است.

عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ :

- ١ اخْتَرُوا: فعل ماضٍ - للغائبين - مزيد ثلاثي بحرفين (من باب افعال) - متعدٌ - لا يحتاج إلى مفعول
- ٢ انتشرت: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد (مصدره «انتشار») - لا يحتاج إلى مفعول
- ٣ لا تَوْجَد: فعل مضارع منفي - للغائبة - مجرّد ثلاثي - معلوم - فاعله محذوف
- ٤ تَحْمِل: فعل مضارع - للغائبة - مجرّد ثلاثي - متعدٌ - معلوم - مفعوله «الموادّ»

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۳

در گزینهٔ ۱) (لا يحتاج إلى مفعول)، در گزینهٔ ۲) (للغائب) و در گزینهٔ ۳) (معلوم) موارد نادرست‌اند.

عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حُرْكَاتِ الْكَلِمَاتِ :

- ١ إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرُكُمْ!
- ٢ وَ إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونُ قَالُوا سَلَامًا!
- ٣ وَصَلَنَا إِلَى الْمَلَعَبِ قَبْلَ أَنْ يَمْتَلَّ مِنَ الْمُنْفَرِّجِينَ!
- ٤ يُعَدُّ الْحَوْتُ الْأَزْرَقُ أَكْبَرُ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ!

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۴

در گزینهٔ ۱) (ینصر)، در گزینهٔ ۲) (الجهالون) و در گزینهٔ ۳) (المُنْفَرِّجِينَ) صورت صحیح حرکت‌گذاری کلمات هستند.

■ انتخب المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (٢٦ - ٣٠)

ما هو المناسب لهذه العبارة؟ «من يعجبك شكله و كلامه و سلوكه!»

۲۴ الملاحة

۳ الوكمة

۲ الملبح

۱ الرفات

گزینهٔ صحیح ۲

تعریف کسی که ظاهر و سخن و رفتارش تو را به شگفتی می‌اندازد، مناسب واژه «الملبح: نمکین» است.

ترجمةٌ سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: استخوان پوسیده

گزینهٔ «۳»: لانه

گزینهٔ «۴»: نمکین بودن

نکته

واژه مناسب عبارت سؤال باید صفت باشد، بنابراین «الملاحة» که مصدر است، نادرست است.

۲۷ عَيْنَ عَبَارَةً فِيهَا «ال» بِمَعْنَى الإِشَارَةِ:

۱ مثل نورِ الله كِمِشْكَاهٍ فِيهَا مَصْبَاحٌ الْمَصْبَاحُ فِي زَجَاجَهٍ!

۲ جاءَ طَالِبٌ إِلَى صَفَّنَا وَ لَكُنَّا مَا عَرَفَنَا!

۳ ذَهَبَ طَالِبٌ مِنْ مَدْرَسَتِنَا يَوْمَ الطَّالِبِ إِلَى الْمَسَابِقَه!

۴ اِشْتَرَى تِبَاعًا قَرَأَتْهَا ثُمَّ أَهَدَيْتَهَا إِلَى صَدِيقِي!

گزینهٔ صحیح ۱

در گزینهٔ «۱» کلمه «مصباح» نکره است و بعد از آن به صورت معرفه همراه با (ال) آمده است،

بنابراین این (ال) به معنای اشاره است.

عَيْنِ عَبَارَةً مَا جَاءَ فِيهَا اسْمُ التَّفْضِيلِ:

۲۸

١) هَذَا الْقَمِيصُ أَغْلَىٰ مِن ذَكِ السَّرْوَالِ!

٢) خَيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَ وَ دَلَ!

٣) بَنْتِي الصَّغْرِي ناجحةٌ فِي دروسِهَا!

٤) أَنَا مَا رأَيْتُ مِنْ صَدِيقٍ فِي هَذِهِ السَّنَوَاتِ إِلَّا خَيْرًا!

گزینهٔ صحیح ۳

در گزینهٔ «۱» (أَغْلَى)، در گزینهٔ «۲» (خیر) و در گزینهٔ «۳» (الصَّغْرِي) اسم تفضیل است، ولی در گزینهٔ «۴» (خیرًا) به معنای «خوبی» اسم تفضیل نیست.

پاسخ

عَيْنِ اسْمِ الْمُبَالَغَةِ يَخْتَلِفُ:

۲۹

١) أَخِي طَيَّارٌ مَاهِرٌ فِي عَمَلِهِ!

٢) نَحْنُ لَا نَحْبَّ الْكَذَابَ!

٣) اللَّهُ رَزَّاقُ عَلَيْنَا وَ نَحْنُ نَشْكُرُ!

گزینهٔ صحیح ۱

در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» اسم مبالغه مفهوم صفت را دارد، ولی در گزینهٔ «۱» برای بیان شغل به کار رفته است (طیار: خلبان)

پاسخ

عَيْنِ جَوابِ الشَّرْطِ يَخْتَلِفُ:

۳۰

١) وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ!

٢) مَنْ يُفَكِّرُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلُمُ عَنِ الْخَطَا!

٣) مَا تَرَعَ فِي الدُّنْيَا تَحْصُدُ فِي الْآخِرَةِ!

گزینهٔ صحیح ۱

در گزینهٔ «۱» جواب شرط جملهٔ اسمیه است، ولی در عبارت‌های دیگر جواب شرط جملهٔ فعلیه است.

پاسخ

→ میدانید

اگر جواب شرط جملهٔ اسمیه باشد، بر سر آن «فَ» می‌آید.

دین و زندگی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۳۱	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۱: هدایت الهی	ترکیبی	پیشرفتہ
۳۲	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۱: هدایت الهی	ترکیبی	پیشرفتہ
۳۳	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۲: تداوم هدایت	ترکیبی	پیشرفتہ
۳۴	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۳: آخرین پیامبر	آیه	مقدماتی
۳۵	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۴: معجزه جاودان	آیه	مقدماتی
۳۶	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۴: معجزه جاودان	متن	مقدماتی
۳۷	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۵: مسئولیت‌های پیامبر (ص)	متن	مقدماتی
۳۸	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۶: امامت، تداوم رسالت	ترکیبی	پیشرفتہ
۳۹	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۶: پیشوای اسوه	آیه	مقدماتی
۴۰	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۶: پیشوای اسوه	ترکیبی	پیشرفتہ
۴۱	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۷: امامت، تداوم رسالت	ترکیبی	پیشرفتہ
۴۲	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۷: امامت، تداوم رسالت	حدیث	مقدماتی
۴۳	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۷: امامت، تداوم رسالت	آیه	مقدماتی
۴۴	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۸: جان و جانشین پیامبر (ص)	متن	مقدماتی
۴۵	بخش ۱: تفکر و اندیشه	درس ۸: جان و جانشین پیامبر (ص)	ترکیبی	پیشرفتہ

سرگروه دپارتمان دین و زندگی: سرکار خانم سیمین سلطانی

دین و زندگے

با تدبیر در سوره مبارکه عصر، کدام ویژگی‌ها برای دچار خسران نشدن در آخرت لازم است و برخورداری انسان از قدرت تفکر و اختیار چگونه او را برای رسیدن به هدفش یاری می‌رساند؟

۱ کسانی که ایمان آورند و از خدا و رسول اطاعت کنند- ابتدا درباره هر کاری تفکر کرده و پس از تشخیص مفید بودن آن، دست به انتخاب می‌زنند.

۲ کسانی که علاوه بر ایمان به خدا و انجام عمل صالح، امر به معروف نیز می‌کنند- ابتدا هدفش را انتخاب می‌کند و سپس با تفکر در صحت انتخاب خود، در رسیدن به آن تلاش می‌کند.

۳ کسانی که ایمان آورند و از خدا و رسول اطاعت کنند- ابتدا هدفش را انتخاب می‌کند و سپس با تفکر در صحت انتخاب خود، در رسیدن به آن تلاش می‌کند.

۴ کسانی که علاوه بر ایمان به خدا و انجام عمل صالح، امر به معروف نیز می‌کنند- ابتدا در هر کاری تفکر کرده و پس از تشخیص مفید بودن آن، دست به انتخاب می‌زنند.

گزینه صحیح ۴

با توجه به سوره عصر، همه انسان‌ها دچار خسaran و زیان می‌شوند، به جز کسانی که به خدا ایمان آورده و عمل صالح انجام دهنند و دیگران را به صبر و حق سفارش کنند (امر به معروف و نهی از منکر).

→ میدانید

دو سرمایه در وجود انسان، توانایی تعلق و تفکر و سرمایه دیگر قدرت اختیار و انتخاب اوست. انسان ابتدا درباره هر کاری تفکر می‌کند، اگر تشخیص داد آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد.

دعای مدام امام سجاد (ع) در مورد اولین نیاز اساسی انسان از خداوند متعال چه بود و چه

۳۲

موضوعی برای انسان‌های فکور و خردمند به عنوان دغدغه‌ای جدی در زندگی مطرح می‌شود؟

۱ خدایا ایام زندگی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای - فرصت تکرار ناشدنی عمر

۲ خدایا ایام زندگی مرا در راهی قرار ده که هر مخلوقی را به آن هدایت می‌فرمایی - فرصت تکرار ناشدنی عمر

۳ خدایا ایام زندگی مرا در راهی قرار ده که هر مخلوقی را به آن هدایت می‌فرمایی - راه زندگی یا چگونه زیستن

۴ خدایا ایام زندگی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای - راه زندگی یا چگونه زیستن

گزینه صحیح ۴

امام سجاد (ع) درباره اهمیت شناخت هدف زندگی و اینکه اگر کسی در شناخت آن دچار خطأ شود، عمر خود را از دست داده است، پیوسته این دعا را می‌خواند: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای»

راه زندگی، یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است و از آن جهت جدی است که انسان فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.

از منظر قرآن کریم، اهل کتاب درباره ..... اختلاف کردند و دلیل آن ..... بود و راه و روشی که خداوند برای زندگی انسان‌ها برگزیده ..... است.

۳۳

۱ دین واحد - حسادت - دین اسلام

۲ دین واحد - حفظ مال و مقام - دین خاتمیت پیامبر (ص) - حسادت - دین اسلام

۳

گزینه صحیح ۱

خداوند در آیه ۱۹ سوره آل عمران می‌فرماید: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نپیمودند مگر پس از آنکه به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.»

دین در معنای لغوی آن به معنای «راه» و «روش» است. دین اسلام در اصطلاح راه و روشی است که خداوند برای زندگی انسان‌ها برگزیده است.

کدام یک از عبارات زیر ما را در درک بهتر مفهوم آیه **﴿وَ لِكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَ خَاتَمَ النَّبِيِّينَ﴾**

یاری می‌رساند؟

۱) در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی برای بیان اصول ثابت دین الهی، در خور فهم مردم زمان

خود مبعوث می‌شوند.

۲) دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخگوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد.

۳) اگر پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند، چنین افرادی نزد خداوند معذورند.

۴) هر پیامبری که می‌آمد، به آمدن پیامبر بعدی بشارت می‌داد و بر پیروی از او تأکید می‌کرد.

پاسخ

۲) گزینه صحیح

خداوند در قرآن کریم در آیه مذکور در سؤال، پیامبر اکرم (ص) را «خاتم النبیین» یعنی آخرین پیامبر الهی معرفی می‌کند. گزینه دوم به یکی از عوامل ختم نبوت اشاره دارد که با خاتم النبیین بودن پیامبر (ص) در ارتباط است.

عبارت شریفه **﴿لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ﴾** برای تبیین چه موضوعی به کار می‌رود و چه کسانی را مخاطب قرار می‌دهد؟

۱) اثبات نهایت عجز و ناتوانی شکاکان در الهی بودن قرآن کریم - مخالفان سرسخت اسلام

۲) قرآن کریم معجزه‌ای جاویدان - اجتماع جن و انس

۳) اثبات نهایت عجز و ناتوانی شکاکان در الهی بودن قرآن کریم - اجتماع جن و انس

۴) قرآن کریم معجزه‌ای جاویدان - مخالفان سرسخت اسلام

پاسخ

۲) گزینه صحیح

خداوند معجزه اصلی پیامبر اکرم (ص) را قرآن کریم قرار داد؛ معجزه‌ای از جنس «کتاب»، کتابی که هیچ کس توان آوردن مانند آن را ندارد.

خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد آوردن کتابی همانند آن را داده است: **﴿قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْأَنْسُ وَ الْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَ ...﴾** بگو اگر تمامی انس و جن جمع شوند تا همانند قرآن را بیاورند نمی‌توانند همانند آن را بیاورند ...

۳۶ «سخن گفتن قرآن از زندگی مادی و دنیوی انسان» و «ارائه برنامه زندگی و هدایت انسان‌ها»

به ترتیب به کدام‌یک از جنبه‌های اعجاز معنوی قرآن کریم اشاره دارد؟

۱ جامعیت و همه‌جانبه بودن - جامعیت و همه‌جانبه بودن

۲ انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

۳ انسجام درونی در عین نزول تدریجی - جامعیت و همه‌جانبه بودن

۴ جامعیت و همه‌جانبه بودن - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

گزینهٔ صحیح ۱

هر دو موضوع ذکر شده مربوط به ویژگی «جامعیت و همه‌جانبه بودن» قرآن کریم از اعجاز محتوایی آن می‌باشد.

۳۷ اگر بخواهیم قلمرو رسالت پیامبر اکرم (ص) را در خصوص «مرجعیت دینی» بررسی کنیم، کدام‌یک می‌بین صحت آن خواهد بود و تنظیم آیات و سوره‌های قرآن کریم بر طبق نزول تدریجی آن توسط چه کسی انجام گرفت؟

۱ دست یافتن به معارف بلند کتاب آسمانی و فهم جزئیات احکام و قوانین آن - حضرت علی (ع)

۲ فرا گرفتن آیات قرآن با اشتیاق کامل و حفظ آن در سینه خود در ضمن عمل نمودن به آن-

پیامبر اکرم (ص)

۳ دست یافتن به معارف بلند کتاب آسمانی و فهم جزئیات احکام و قوانین آن - پیامبر اکرم (ص)

۴ فرا گرفتن آیات قرآن با اشتیاق کامل و حفظ آن در سینه خود در ضمن عمل نمودن به آن-

حضرت علی (ع)

گزینهٔ صحیح ۳

پیامبر اکرم (ص) علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظيفة «تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم» (مرجعیت دینی) را نیز به‌عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بهم‌مند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند.

پیامبر اکرم (ص) قرآن کریم را که به تدریج نازل می‌شد، مرتب و تنظیم کرد و در اختیار آیندگان قرار داد.

اگر بخواهیم برای دو مسئولیت «دریافت و ابلاغ وحی» و «مرجعیت دینی» پیامبر اکرم (ص) مستند قرآنی بیاوریم، به ترتیب از آیات ..... و ..... استفاده می‌کنیم و ثمره قلمرو اول رسالت ایشان ..... می‌باشد.

۱) **﴿يَتَلَوُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ﴾**- **﴿يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾**- یاری نمودن مردم برای فهم جزئیات احکام و قوانین الهی

۲) **﴿يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾**- **﴿يَتَلَوُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ﴾**- تنظیم و مرتب نمودن آیات قرآن کریم

۳) **﴿يَتَلَوُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ﴾**- **﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾**- تنظیم و مرتب نمودن آیات قرآن کریم

۴) **﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾**- **﴿يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾**- یاری نمودن مردم برای فهم جزئیات احکام و قوانین الهی

پاسخ

گزینهٔ صحیح

﴿يَتَلَوُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ﴾ ← دریافت و ابلاغ وحی

﴿يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ ← تعلیم و تبیین تعالیم دین (مرجعیت دینی)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ ← آیهٔ اطاعت در راستای انجام دومن مسئولیت پیامبر (ص) یعنی تعلیم و تبیین تعالیم دین (مرجعیت دینی) می‌باشد.

و ثمره قلمرو اول رسالت ایشان یعنی دریافت و ابلاغ وحی، تنظیم و مرتب نمودن آیات قرآن کریم می‌باشد.

کدام گزینه از مفهوم آیه **﴿لَعَلَّكَ بَاخْرُجُ فَتَسَكَّعْ نَفْسَكَ أَلَا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾** استنباط نمی‌گردد؟

۱) انبیا برای انجام تکلیف خود بیش از انتظار تلاش می‌کردند.

۲) رفتار رسول خدا (ص) با مردم به قدری محبت‌آمیز بود که مردم، ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند.

۳) یکی از صفات انبیا تلاش و دلسوزی است که نشانهٔ عشق به مکتب و امت است.

۴) پیامبر (ص) چنان علاقه‌مند به نجات مردم از گمراهی بود که سختی‌ها و آزارهای این راه، هرگز سبب دوری او از مردم نگردید.

پاسخ

گزینهٔ صحیح

آیه مذکور در سؤال به «سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم» که از ویژگی‌های رهبری پیامبر اکرم (ص) می‌باشد اشاره دارد.

فقط گزینه «۲»، نادرست است که به ویژگی «محبت و مدارا با مردم» دلالت می‌کند.

اینکه در زمان صدر اسلام اگر، افرادی غیرعرب، ایمان می‌آوردن عزت و شرافتی مانند دیگران می‌یافتد، کدام عبارت شریفه را در ذهن ما ترسیم می‌کند و افراد پیرامون پیامبر (ص) پس از تشکیل حکومت اسلامی بیشتر چه کسانی بودند؟

۴۰

۱) آیه‌النّاسُ مَنْ أَوْلَى النّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ - مردم شبه جزیره عربستان

۲) آیه‌النّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَ قَبَائِلَ ... - مردم شبه جزیره عربستان

۳) آیه‌النّاسُ مَنْ أَوْلَى النّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ - مردم مدینه و مکه

۴) آیه‌النّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَ قَبَائِلَ ... - مردم مدینه و مکه

گزینه صحیح ۱

رسول خدا (ص) با ارزش‌های جاهلی مبارزه کرد و آن حضرت برتری عرب بر غیرعرب را که از سنت‌های غلط جاهلی بود، باطل کرد و ملاک وی در تقسیم‌بندی، تقوای انسان‌ها بود: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَ قَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْتَهُمْ ...﴾ حضرت در مدینه، حکومت اسلامی را بنا نمود و به طور طبیعی، افراد پیرامون وی بیشتر از مردم مدینه و مکه بودند. اما اگر افرادی غیرعرب، ایمان می‌آوردن، عزت و شرافتی مانند دیگران می‌یافتد.

۴۱

مطابق با حدیث جابر، پیامبر اکرم (ص) امام زمان (عج) را چگونه معرفی می‌نماید و مردم پس از باخبر شدن از محتوای کدام آیه، تکبیر گفتند؟

۱) اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد- آیه ولايت

۲) اوست که از نظرها پنهان می‌گردد، در حالی که یاران او مردمانی سرشار از یقین هستند- آیه ولايت

۳) اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد- آیه تطهیر

۴) اوست که از نظرها پنهان می‌گردد، در حالی که یاران او مردمانی سرشار از یقین هستند- آیه تطهیر

گزینه صحیح ۱

در حدیث جابر، پیامبر اکرم (ص) پس از نزول آیه ۵۹ سوره نساء، در معرفی اولی‌الامر وقتی به نام امام زمان (عج) می‌رسد، برای معرفی ایشان می‌فرماید: «اوست که از نظر مردم پنهان می‌شود و غیبت او طولانی می‌گردد تا آنجا که ایمان راسخ دارند، بر عقیده به او باقی می‌ماند.» پس از نزول آیه ولايت، مردم که از محتوای آیه با خبر شده بودند، تکبیر گفتند و رسول خدا (ص) نیز، ستایش و سپاس خداوند را به جا آورد.

پاسخ

با تدبیر در حدیث: «أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَىٰ إِلَّا أَنَّهُ لَأَنِّي بَعْدِي» کدام شاخصه برای نبی اکرم (ص) آشکار می‌شود و این خصیصه از کدام عبارت دریافت می‌گردد؟

- ۱ عصمت پیامبر (ص)- أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَىٰ
- ۲ خاتمیت پیامبر (ص)- إِلَّا أَنَّهُ لَأَنِّي بَعْدِي
- ۳ خاتمیت پیامبر (ص)- أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَىٰ
- ۴ عصمت پیامبر (ص)- إِلَّا أَنَّهُ لَأَنِّي بَعْدِي

پاسخ

گزینه صحیح ۲

در حدیث منزلت که متن آن در سؤال ذکر شده است، پیامبر (ص) بارها به حضرت علی (ع) فرمود: «تو برای من به مانند هارون برای موسی هستی؛ جز اینکه بعد از من، پیامبری نیست.» و عبارت آخر بیانگر این موضوع می‌باشد که حضرت علی (ع) همانند هارون (ع) که پیامبر بعد از موسی و مشاور وی بود، می‌باشد. منتهی مقام وی پیامبری نیست یعنی در اینجا ختم نبوت پیامبر (ص) مطرح می‌شود.
«إِلَّا أَنَّهُ لَأَنِّي بَعْدِي»

از تدبیر در آیه **﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ...﴾**، خداوند کافران را از چه نعمتی بی‌بهره می‌سازد و بیعت مردم با حضرت علی (ع) به دنبال نزول کدام آیه شریفه تحقق یافت؟

- ۱ نعمت هدایت- ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا ...﴾
- ۲ نعمت رستگاری- ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا ...﴾
- ۳ نعمت هدایت- **﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ...﴾**
- ۴ نعمت رستگاری- **﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ...﴾**

پاسخ

گزینه صحیح ۳

در آیه ۶۷ سوره مائدہ خداوند به پیامبر (ص) می‌فرماید که آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده برسان و اگر چنین نکنی، رسالت‌ش را ادا نکرده‌ای و در آخر آیه می‌فرماید: **﴿لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾**: «همانا خداوند کافران را هدایت نمی‌کند.»

پس از نزول همین آیه، پیامبر (ص) در زمان بازگشت از آخرین حج خود در روز ۱۸ ذی‌الحجه به هزاران نفری که همراه حضرت بودند دستور توقف داده و حضرت علی (ع) را به عنوان ولی و سرپرست خود معرفی نمودند. و در پایان سخنرانی از حاضران خواستند که مطالب گفته شده را به غایبان برسانند. پس از آن، مردم برای عرض تبریک و شادباش به سوی امام آمدند و با وی بیعت کردند.

کدام عبارت از جان و جانشین پیامبر (ص) توصیف درستی را ارائه نمی‌دهد؟ ۴۴

۱ پیامبر (ص) هر روز پرچمی از خویهای نیکوی خود را برای من می‌افراشت و مرا به پیروی کردن از آن فرمان می‌داد.

۲ پیامبر (ص) فرمودند: بی‌گمان آنچه را من می‌شنوم تو هم می‌شنوی و آنچه را من می‌بینم تو هم می‌بینی، جز اینکه تو پیامبر نیستی، بلکه وزیر هستی و تو هر آینه بر راه خیر می‌باشی.

۳ بخشی از فداقاری‌های ایشان، انداختن رعب در دل دشمنان و فراری دادن آنان با شکست دادن پهلوان عرب «عمرو بن عبدود» در جنگ احده، فتح قلعه‌های خیبر و ... می‌باشد.

۴ پیامبر (ص) فرمودند: مثل تو و امامان از فرزندان تو، مثل کشتی نوح است؛ هر کس بر آن سوار شود، نجات یابد و هر کس سرپیچی کند، هلاک شود.

پاسخ

گزینه صحیح ۳

بخشی از فداقاری‌های حضرت علی (ع)، خوابیدن در جای پیامبر هنگام توطئه دشمنان برای کشتن آن حضرت، استقامت و فداقاری در جنگ احده، انداختن رعب در دل دشمنان و فراری دادن آن با شکست دادن پهلوان عرب «عمرو بن عبدود» در جنگ خندق، فتح قلعه‌های خیبر و ... می‌باشد.

کدام یک از احادیث زیر با «آیه تطهیر» هم مفهوم می‌باشد؟ ۴۵

۱ إِنِّي تَارِكٌ فِيْكُمُ الّْثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَ عِتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي

۲ عَلَيٌّ مَعَ الْقُرْآنِ وَ الْقُرْآنُ مَعَ عَلَيٍّ

۳ أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى

۴ عَلَيٌّ مَعَ الْحَقِّ وَ الْحَقُّ مَعَ عَلَيٍّ

پاسخ

گزینه صحیح ۳

پیامی که از حدیث «عَلَيٌّ مَعَ الْحَقِّ وَ الْحَقُّ مَعَ عَلَيٍّ»: «علی با حق است و حق با علی است» برداشت می‌شود این است که علی (ع) که از اهل بیت شمرده می‌شود همواره همراه حق است و از گناه، خطأ و اشتباه، مصون و محفوظ است.

و آیه تطهیر: ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرُكُمْ تَطْهِيرًا﴾ که بیانگر عصمت اهل بیت است با حدیث فوق هم مفهوم می‌باشد.

انگلیسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۴۶	Lesson I: Understanding People	Grammar / Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	پیشرفتی
۴۷	Lesson I: Understanding People	Grammar / Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	مقدماتی
۴۸	Lesson I: Understanding People	Grammar / Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	پیشرفتی
۴۹	Lesson I: Understanding People	Grammar / Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	پیشرفتی
۵۰	Lesson I: Understanding People	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	مقدماتی
۵۱	Lesson I: Understanding People	Reading / Vocabulary Development	Vocabulary	مقدماتی
۵۲	Lesson I: Understanding People	Reading / Vocabulary Development	Vocabulary	مقدماتی
۵۳	Lesson I: Understanding People	Reading / Vocabulary Development	Vocabulary	پیشرفتی
۵۴	Lesson I: Understanding People	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	مقدماتی
۵۵	Lesson I: A Healthy Lifestyle	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	مقدماتی
۵۶	Lesson I: A Healthy Lifestyle	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	پیشرفتی
۵۷	Lesson I: A Healthy Lifestyle	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	پیشرفتی
۵۸	Lesson I: A Healthy Lifestyle	Reading / Vocabulary Development	Reading	پیشرفتی
۵۹	Lesson I: A Healthy Lifestyle	Reading / Vocabulary Development	Reading	پیشرفتی
۶۰	Lesson I: A Healthy Lifestyle	Reading / Vocabulary Development	Reading	پیشرفتی

سرگروه دپارتمان انگلیسی: جناب آقای مهدی احمدی

46. Mary has a very busy schedule these days, so she has ..... to herself.

- 1 few moments   2 little moment
3 a few moments   4 a little moment

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۱

مری این روزها برنامه کاری خیلی شلوغی دارد، بنابراین لحظات خیلی کمی برای خودش دارد.

→ میدانید

(لحظه) اسم قابل شمارش است (دلیل حذف گزینه‌های ۲ و ۴)؛ از آنجایی که تأکید جمله بر شلوغی برنامه کاری مری است، معنای جمله به منفی می‌کند و ساختار few مناسب خواهد بود.

47. Your little son needs ..... before he goes to high school.

- 1 some advices   2 some pieces of advice
3 plenty of advices   4 any advice

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۲

پسر کوچک شما به چند نصیحت احتیاج دارد قبل از این که به دبیرستان برود.

→ میدانید

واژه advice (نصیحت) غیرقابل شمارش است و واحد شمارش آن piece است.

48. There ..... a lot of research into the causes of spreading Coronavirus all around the world.

- 1 are   2 were   3 are going to   4 has been

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۳

درباره علل شیوع ویروس کرونا در سراسر جهان تحقیق‌های زیادی انجام گرفته است.

→ میدانید

واژه research (تحقيق، پژوهش) اسم مفرد غیرقابل شمارش است؛ لذا تنها فعل مفرد یعنی گزینه «۴» می‌تواند درست باشد.

پاسخ

49. Which of the following is grammatically WRONG?

- 1 If you add sixteen and twenty, you get thirty-six.
- 2 Newton discovered gravity around three hundred years ago.
- 3 Millions of tourists visit Persepolis every year.
- 4 There are about one billions learners of English all around the world.

گزینه صحیح ۲

کدامیک از موارد زیر به لحاظ گرامری نادرست است؟

→ میدانید

وقتی عدد (مثل billion) به عنوان صفت پیش از یک اسم (مثل learners) قرار می‌گیرد، نباید جمع بسته شود، بلکه باید به صورت مفرد باید.

پاسخ

50. To be honest, I enjoy using them all, but my ..... language is my mother tongue.

- 1 possible
- 2 favorite
- 3 regional
- 4 written

گزینه صحیح ۲

صادقانه بگوییم، من از همه آن‌ها لذت می‌برم، ولی زبان مطلوب من، زبان مادری‌ام است.

- ۱) ممکن
- ۲) مطلوب
- ۳) منطقه‌ای
- ۴) نوشتاری

پاسخ

51. Every language is an amazing ..... of communication that ..... its own speakers.

- 1 means- endangers
- 2 matter- meets the needs of
- 3 matter- endangers
- 4 means- meets the needs of

گزینه صحیح ۲

هر زبان یک وسیله شگفت‌انگیز ارتباطی است که نیازهای گویشوران خود را برآورده می‌کند.

- ۱) وسیله، روش - به خطر اندادختن
- ۲) مسئله - برآورده کردن نیازها
- ۳) مسئله - به خطر اندادختن
- ۴) وسیله، روش - برآورده کردن نیازها

52 While scanning, you should move your eyes quickly ..... the text without reading every word.

- 1 besides   2 despite   3 across   4 near

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۳

هنگام پویش کردن متن، شما باید چشمانتان را به سرعت در عرض متن حرکت بدهید، بدون اینکه هر کلمه را بخوانید.

- ۱) علاوه بر   ۲) با وجود   ۳) در عرض   ۴) نزدیک

53 After the journalist realized Trump didn't tell the truth, he actively ..... a pardon from the president.

- 1 sought   2 quit   3 informed   4 ordered

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۱

بعد از این‌که فرد روزنامه‌نگار پی برد که ترامپ حقیقت را نگفت، او فعالانه به دنبال گرفتن عذرخواهی از رئیس‌جمهور بود.

- ۱) طلب کردن، گرفتن   ۲) دست کشیدن

- ۳) اطلاع‌رسانی کردن   ۴) سفارش دادن

54 Number the following activities according to how ..... you do them when you learn a foreign language.

- 1 verily   2 fluently   3 frequently   4 absolutely

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۳

فعالیت‌های زیر را براساس اینکه چند بار (آنها را) انجام می‌دهید هنگامی که یک زبان خارجی را یاد می‌گیرید، شماره‌گذاری نمایید.

- ۱) همانا   ۲) به‌طور سلیس   ۳) مکرراً   ۴) مطلقاً

۵۵. Some sociologists believe that people with ..... education live longer than the illiterate ones.

۱ higher

۲ healthy

۳ low

۴ rare

پاسخ

گزینه صحیح ۱

برخی جامعه‌شناسان معتقدند که افراد دارای تحصیلات عالیه (دانشگاهی) نسبت به افراد بی‌سواد طولانی‌تر زندگی می‌کنند.

→ میدانید

اصطلاح higher education که در صفحه ۴۹ کتاب یازدهم به کار رفته، سؤال کنکور سال ۹۸ بوده و به معنای «تحصیلات دانشگاهی» می‌باشد.

۵۶. The area, which ..... five kilometers by three kilometers has been bought by House Ministry to build ten thousand flats for the government's personnel.

۱ has

۲ measures

۳ serves

۴ prevents

پاسخ

گزینه صحیح ۲

این منطقه که دارای اندازه طول و عرض ۵ و ۳ کیلومتر است، توسط وزارت مسکن خریداری شده است تا ده هزار آپارتمان برای پرسنل دولتی بسازد.

→ بدانید

فعل measure هم متعدد است (اندازه گرفتن) و هم لازم (اندازه داشتن) که البته در این جمله با معنای لازم به کار رفته است.

۴) جلوگیری کردن

۳) خدمات رساندن

۲) اندازه داشتن

۱) داشتن

۵۷. After the World War II, it was difficult to respond to ..... needs of fatherless children.

۱ general

۲ special

۳ emotional

۴ necessary

پاسخ

گزینه صحیح ۳

بعد از جنگ جهانی دوم، پاسخ دادن به نیازهای عاطفی بچه‌های یتیم بسیار مشکل بود.

۴) لازم، ضروری

۳) عاطفی

۲) خاص، ویژه

۱) عمومی

۵۸

Reading

Obsessively checking e-mail, playing online games for 12 hours or more at a time, placing more value on chat-room friends than real friends, neglecting family, work and even personal health. These are all symptoms of a new form of addiction that has surfaced only in recent years: computer addiction. Creating a single definition for computer addiction is difficult because the term actually covers a wide spectrum of addictions. Few people are literally addicted to a computer as a physical object. They become addicted to activities performed on a computer, like instant messaging, playing video games, checking e-mail and reading news articles. These activities are collectively referred to as Computer Mediated Communication (CMC). Computer addiction focused on Internet use is often called Internet Addiction Disorder (IAD). Internet Addiction (IA) was introduced as a new disorder in the mid-1990s. Since then, there is growing concern about the addictive nature of the Internet. IAD *ruins* lives by causing neurological complications, psychological disturbances, and social problems. Surveys in the United States and Europe have indicated alarming prevalence rates between 1.5 and 8.2%. The best title for the above passage is '.....'.

- 1 Computer Addiction   2 Computer Usages
 3 Computer Mediated Communication   4 Neurological Addiction

گزینه صحیح ۱

پاسخ

با وسوس چک کردن نامه‌های الکترونیکی، بازی‌های آنلاین به مدت ۱۲ ساعت یا بیشتر در یک زمان، ارزش بیشتری قائل شدن برای دوستان چت روم نسبت به دوستان واقعی، بی‌توجهی به خانواده، کار و حتی سلامت شخصی. این‌ها همه علائم شکل جدیدی از اعتیاد است که فقط در سال‌های اخیر ظاهر شده است: اعتیاد به رایانه. ایجاد یک تعریف واحد برای اعتیاد به رایانه دشوار است زیرا این اصطلاح در واقع، طیف گسترده‌ای از اعتیاد را در بر می‌گیرد. تعداد محدودی از افراد به معنی واقعی کلمه به عنوان یک شیء فیزیکی به رایانه اعتیاد دارند. آن‌ها به فعالیت‌هایی که در رایانه انجام می‌شود مانند (ارسال) پیام‌های فوری، بازی‌های ویدئویی، چک کردن نامه الکترونیکی و خواندن مقالات خبری معتاد می‌شوند. این فعالیت‌ها به صورت جمعی به عنوان ارتباط رایانه‌ای (CMC) خوانده می‌شوند. اعتیاد به رایانه که در استفاده از اینترنت متمرکز است، اغلب اختلال اعتیاد به اینترنت (IAD) گفته می‌شود. اعتیاد به اینترنت (IA) به عنوان یک اختلال جدید در اواسط دهه ۱۹۹۰ معرفی شد. از آن زمان، نگرانی فزاینده‌ای درباره ماهیت اعتیاد آور اینترنت وجود دارد. IAD با ایجاد عوارض عصبی، آشفتگی روانی و مشکلات اجتماعی زندگی‌ها را ویران می‌کند. نظرسنجی‌ها در ایالات متحده و اروپا میزان شیوع نگران کننده را بین ۱/۵ تا ۸/۲ درصد نشان داده است. بهترین عنوان برای متن فوق «اعتیاد به رایانه» است.

59. The underlined word '*ruin*' is closest in meaning to .....

1 addict   2 destroy   3 create   4 imagine

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۲

واژه زیر خطدار *ruin* با واژه *destroy* (ویران کردن) قرابت معنایی دارد.

60. The passage would most probably continue with a discussion of .....

1 putting the computers aside
2 controlling the daily use of computer
3 process of computer development in the USA
4 finding a new device instead of computer

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۲

این متن احتمالاً با بحث درباره «کنترل مصرف روزانه رایانه» ادامه خواهد یافت.

ریاضی و آمار

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرو اندیش یادگیری	حیطه شناختی
۶۱	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب شرطی	مقدماتی
۶۲	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب شرطی	مقدماتی
۶۳	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب دوشرطی	مقدماتی
۶۴	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب دوشرطی	مقدماتی
۶۵	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب شرطی	مقدماتی
۶۶	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۱: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها	ترکیب دوشرطی	مقدماتی
۶۷	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۲: استدلال ریاضی	قياس استثنایی	مقدماتی
۶۸	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۲: استدلال ریاضی	تبديل جملات فارسی به نماد ریاضی و برعکس	مقدماتی
۶۹	فصل ۱: آشنایی با منطق و استدلال ریاضی	درس ۲: استدلال ریاضی	تشخیص غلط‌های محاسباتی	مقدماتی
۷۰	فصل ۲: تابع	درس ۱: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی	تابع همانی	مقدماتی
۷۱	فصل ۲: تابع	درس ۱: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی	تابع ثابت	مقدماتی
۷۲	فصل ۲: تابع	درس ۱: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی	تابع چندضابطه‌ای و رسم آن	مقدماتی
۷۳	فصل ۲: تابع	درس ۱: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی	تابع چندضابطه‌ای و رسم آن	مقدماتی
۷۴	فصل ۲: تابع	درس ۱: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی	تابع ثابت	مقدماتی
۷۵	فصل ۲: تابع	درس ۱: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی	تابع همانی	مقدماتی

سرگروه دپارتمان ریاضی و آمار: سرکار خانم لاله رامین مؤید

ریاضی و آمار

۶۱ کدام گزینه درست نیست؟

$$p \vee (q \wedge p) \equiv \sim p \quad \text{۲}$$

$$\sim (p \vee \sim q) \equiv \sim p \wedge q \quad \text{۱}$$

$$p \vee (\sim p \wedge q) \equiv p \vee q \quad \text{۴}$$

$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q \quad \text{۳}$$

۶۲ گزینه صحیح

طبق قانون دمورگان، گزینه «۱» درست است.

طبق قانون جذب $p \vee (q \wedge p) \equiv p$ ، بنابراین گزینه «۲» نادرست است.

طبق تبدیل ترکیب شرطی به فصلی، گزینه «۳» درست است.

طبق قانون شبه جذب، گزینه «۴» درست است.

۶۳ عبارت $(\sim q \wedge p) \Rightarrow (\sim p \vee T) \wedge p$ با کدام گزینه است؟

$$\sim(p \wedge q) \quad \text{۲}$$

$$q \quad \text{۳}$$

$$p \quad \text{۲}$$

$$F \quad \text{۱}$$

۶۴ گزینه صحیح

$$\underbrace{[(\sim p \vee T) \wedge p]}_T \Rightarrow (\sim q \wedge p)$$

$$\equiv \sim p \vee (\sim q \wedge p) \equiv (\sim p \vee \sim q) \wedge \underbrace{(\sim p \vee p)}_T$$

$$\equiv \sim p \vee \sim q \equiv \sim(p \wedge q)$$

اگر $q \Leftrightarrow p \wedge q$ درست باشند، در این صورت ارزش عبارت

۶۳

$\sim (\sim p \vee q) \Rightarrow \sim (p \vee q)$ برابر با کدام گزینه است؟

$(p \Rightarrow q) \wedge (\sim q)$ ۲

F ۱

T ۳

$(q \Leftrightarrow p) \Leftrightarrow (\sim p \wedge q)$ ۴

گزینه صحیح ۲

پاسخ

$$\left. \begin{array}{l} p \Leftrightarrow q \equiv T \Rightarrow q, p \text{ هم ارزش هستند} \\ p \wedge q \equiv T \Rightarrow q, p \text{ هر دو درست هستند} \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} p \equiv T \\ q \equiv T \end{array}$$

$$\underbrace{\sim (\sim p \vee q)}_{\text{د}} \Rightarrow \underbrace{\sim (p \vee q)}_{\text{ن}} \equiv T$$

۶۴

اگر $p \Rightarrow q$ نادرست باشد، کدام گزینه درست است؟

$q \wedge (p \vee q)$ ۲

$\sim p \vee (q \wedge p)$ ۱

$p \wedge (\sim p \vee \sim q)$ ۳

$q \Leftrightarrow p$ ۴

گزینه صحیح ۲

پاسخ

$$p \Rightarrow q \equiv F \Rightarrow \begin{cases} p \equiv \text{د} \\ q \equiv \text{ن} \end{cases}$$

بررسی گزینه‌ها:

$$\text{«۱: گزینه } \underbrace{\sim p}_{\text{ن}} \vee \underbrace{(q \wedge p)}_{\text{ن}} \equiv F$$

$$\text{«۲: گزینه } q \wedge (p \vee q) \equiv q \equiv F$$

$$\text{«۳: گزینه } q \Leftrightarrow p \equiv F$$

$$\text{«۴: گزینه } p \wedge (\sim p \vee \sim q) \equiv p \wedge \sim q \equiv T$$

عکس نقیض عبارت «اگر n^2 زوج باشد، آنگاه n نیز زوج است.» کدام گزینه است؟

۶۵

۱) اگر n^2 زوج نباشد، آنگاه n زوج نیست.

۲)

۲) اگر n زوج باشد، آنگاه n^2 زوج است.

۳)

۳) اگر n زوج نباشد، آنگاه n^2 زوج است.

گزینه صحیح ۲

میدانید

عکس نقیض $\neg q \Rightarrow p \Rightarrow \neg p \Rightarrow q$

پاسخ

بنابراین عکس نقیض عبارت برابر است با «اگر n زوج نباشد، آنگاه n^2 زوج نیست.»

۶۶

اگر ارزش عبارت $p \vee q$ نادرست باشد، در این صورت ارزش کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

$(p \Leftrightarrow q) \wedge q$ ۱)

$(\neg p \vee q) \Rightarrow q$ ۱)

$(p \vee q) \wedge p$ ۲)

$(p \wedge q) \Rightarrow (p \vee q)$ ۳)

گزینه صحیح ۳

پاسخ

$$p \vee q \equiv F \Rightarrow \begin{cases} p \equiv \text{ن} \\ q \equiv \text{ن} \end{cases}$$

$$\text{«۱: گزینه } (\underbrace{\neg p \vee q}) \Rightarrow \underbrace{q}_{\text{ن}} \equiv F$$

$$\text{«۲: گزینه } (\underbrace{p \Leftrightarrow q}) \wedge \underbrace{q}_{\text{ن}} \equiv F$$

$$\text{«۳: گزینه } (\underbrace{p \wedge q}) \Rightarrow (\underbrace{p \vee q}) \equiv T$$

$$\text{«۴: گزینه } (p \vee q) \wedge p \equiv p \equiv F$$

ترکیب عطفی عبارت «اگر درس بخوانیم، آن‌گاه شاگرد ممتاز می‌شویم.» با عبارت کدام

۶۷

گزینهٔ زیر نتیجهٔ همواره درست خواهد داشت؟

۱) علی شاگرد ممتاز است.

۲) علی شاگرد ممتاز است که همیشه درس می‌خواند.

۳) معدل علی ۲۰ است.

۴) علی درس می‌خواند.

۵) گزینهٔ صحیح

پاسخ

→ میدانید

قياس استثنایی یعنی ترکیب عطفی یک گزارهٔ شرطی با مقدم خود

$$p \Rightarrow q$$

$$\frac{p}{\therefore q}$$

بنابراین گزینهٔ «۴» پاسخ درست است.

معادل فارسی عبارت « $x^3 + y^3 \leq x^2 + y^2$ » برابر با کدام گزینه است؟

۶۸

۱) مجموع مکعبات دو عدد، کوچکتر یا مساوی مجموع مربعات آنهاست.

۲) مکعب مجموع دو عدد، کوچکتر یا مساوی مربع مجموع آنهاست.

۳) مجموع مکعبات دو عدد، کوچکتر از مجموع مربعات دو عدد است.

۴) مکعب مجموع دو عدد، بزرگتر یا مساوی مجموع مربعات آنهاست.

۵) گزینهٔ صحیح

پاسخ

۴۱

آزمون شبیه ساز ۱ یازدهم انسانی

در کدام گزینه اشتباه محاسباتی رخ نداده است؟

۶۹

$$x, y > 0; \frac{1}{x} > 2y \Rightarrow x > \frac{1}{2y} \quad ②$$

$$-6x > 1 \Rightarrow x > \frac{-1}{6} \quad ③$$

$$\frac{3x+4y}{4} = 3x + y \quad ①$$

$$\frac{4x+\sqrt{8y}}{2} = 2x + \sqrt{2y} \quad ③$$

پاسخ

گزینه صحیح ۳

$\frac{3x+4y}{4}$ ساده کردن عدد ۴ مجاز نیست «۱: گزینه»

$$\frac{1}{x} > 2y \Rightarrow x < \frac{1}{2y} \quad «۲: گزینه»$$

با معکوس کردن طرفین نامعادله هم علامت، جهت نامساوی بایستی تغییر کند.

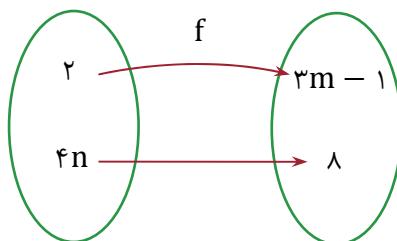
$$\frac{4x+\sqrt{8y}}{2} = \frac{4x+2\sqrt{2y}}{2} = \frac{x(2x+\sqrt{2y})}{x} = 2x + \sqrt{2y} \quad «۳: گزینه»$$

$$-6x > 1 \Rightarrow x < \frac{-1}{6} \quad «۴: گزینه»$$

با تقسیم طرفین نامعادله بر عدد منفی، جهت نامساوی تغییر می کند.

۷۰

اگر f تابع همانی باشد، مقدار $n + m$ برابر با کدام گزینه است؟

۱ ①

۲ ②

۳ ③

۴ ④

پاسخ

گزینه صحیح ۳

$f \Rightarrow f(x) = x$ همانی است

$$f(2) = 3m - 1 = 2 \Rightarrow 3m = 3 \Rightarrow m = 1$$

$$4n = \lambda \Rightarrow n = 2$$

$$n + m = 2 + 1 = 3$$

اگر f تابعی ثابت به صورت $\{(\mathfrak{m}, 2a - 1), (\mathfrak{n}, -3b), (m - 1, \mathfrak{p})\}$ باشد، مقدار $2a - 3b$ برابر با کدام گزینه است؟

۹ ۲

۵ ۳

-۹ ۲

۲ ۱

گزینهٔ صحیح ۲

چون f تابع ثابت است، بنابراین داریم:

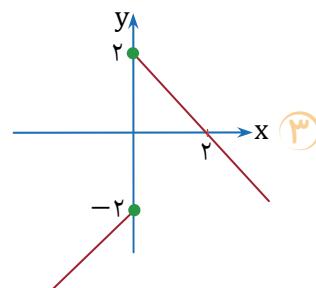
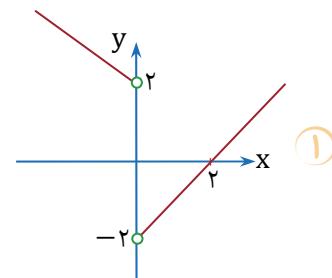
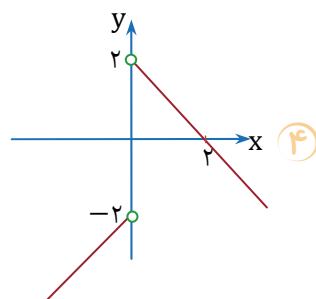
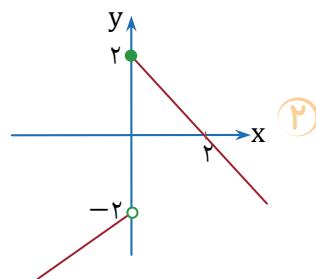
$$f(3) = f(4) = f(m - 1)$$

$$2a - 1 = 4 \Rightarrow a = \frac{5}{2}$$

$$-3b = 4 \Rightarrow b = -\frac{4}{3}$$

$$2a - 3b = 2\left(\frac{5}{2}\right) - 3\left(-\frac{4}{3}\right) = 5 + 4 = 9$$

کدام گزینه می‌تواند نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} -x + 2 & x > 0 \\ x - 2 & x < 0 \end{cases}$ باشد؟

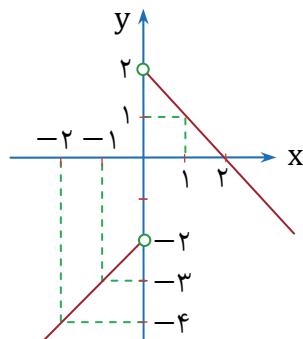

گزینهٔ صحیح ۲

دو ضابطه را در یک نمودار مختصاتی رسم می‌کنیم:

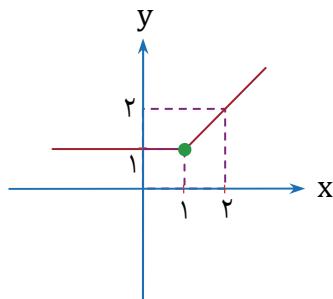
$$y = -x + 2 \quad x > 0 \quad \boxed{\begin{array}{|c|c|} \hline 1 & 2 \\ \hline 1 & 0 \\ \hline \end{array}}$$

$$y = x - 2 \quad x < 0 \quad \boxed{\begin{array}{|c|c|} \hline -1 & -2 \\ \hline -3 & -4 \\ \hline \end{array}}$$

ضابطه تابع نمودار زیر کدام گزینه است؟

۱۳

$$f(x) = \begin{cases} -1 & x < 1 \\ x & x \geq 1 \end{cases}$$
۲

$$f(x) = \begin{cases} 1 & x > 1 \\ x & x \leq 1 \end{cases}$$
۳

$$f(x) = \begin{cases} 1 & x < 1 \\ x & x \geq 1 \end{cases}$$
۱

$$f(x) = \begin{cases} x & x \geq 1 \\ -x & x < 1 \end{cases}$$
۳

پاسخ

۱ گزینه صحیح

برای $x < 1$ ضابطه برابر با $y = 1$ است و برای $x \geq 1$ با داشتن نقاط $(1, 1)$ و $(2, 2)$ ضابطه برابر با $y = x$ است.

نمودار کدامیک از توضیحات زیر تابع ثابت خواهد شد؟

۱۴

۱ دانش آموزان مدرسه هر کدام یک درخت در حیاط مدرسه کاشتند.

۲ قیمت بلیط سینما در سانس‌های پایانی روز ۲۰ درصد کاهش می‌یابد.

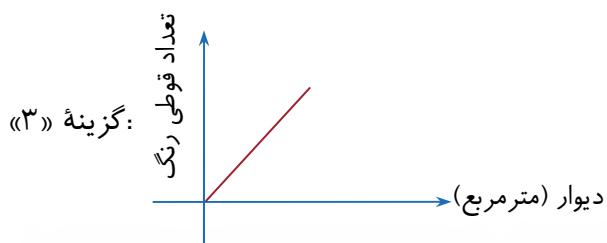
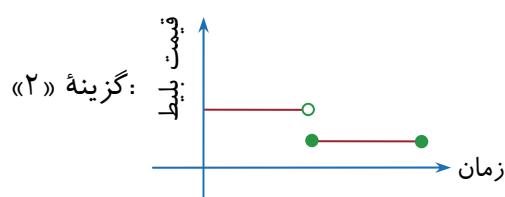
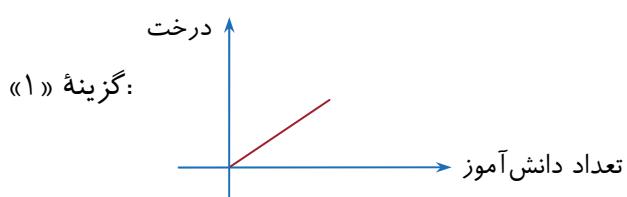
۳ یک نقاش برای رنگ کردن هر متر مربع از دیوار، یک قوطی یک کیلوگرمی استفاده می‌کند.

۴ هزینه بنزین در هر ساعت از شبانه‌روز ۳۰۰۰ تومان است.

پاسخ

۳ گزینه صحیح

بررسی سایر گزینه‌ها:

۴۴

آزمون شبیه ساز ۱ یازدهم انسانی

۷۵

اگر f یک تابع همانی و g یک تابع ثابت و همچنین $1 - g(2) = k - 3$ باشد، در

این صورت، حاصل عبارت $A = \frac{2g(-1)+4f(1)}{2g(4)}$ برابر با کدام گزینه است؟

-۲ ۱

-۱ ۳

۲ ۲

۱ ۱

پاسخ

۲ گزینه صحیح

تابع f همانی $\Rightarrow f(k) = 3 \Rightarrow k = 3$

تابع g ثابت $\Rightarrow g(2) = k - 1 \Rightarrow g(2) = 2$

$$A = \frac{2g(-1)+4f(1)}{2g(4)} = \frac{4+4}{4} = 2$$

علوم و فنون ادبی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۷۶	فصل ۱	درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۷	فصل ۱	درس ۱: تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۸	فصل ۲	درس ۴: سبک‌شناسی قرن‌های هفتم، هشتم و نهم (سبک عراقی)	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	پیشرفت‌هه
۷۹	فصل ۲	درس ۴: سبک‌شناسی قرن‌های هفتم، هشتم و نهم (سبک عراقی)	قرابت معنایی	پیشرفت‌هه
۸۰	فصل ۱	درس ۳: تشییه	آرایه‌های ادبی	پیشرفت‌هه
۸۱	فصل ۱	درس ۳: تشییه	آرایه‌های ادبی	پیشرفت‌هه
۸۲	فصل ۱	درس ۲: پایه‌های آوایی	وزن و قافیه	مقدماتی
۸۳	فصل ۱	درس ۲: پایه‌های آوایی	وزن و قافیه	مقدماتی
۸۴	فصل ۲	درس ۵: پایه‌های آوایی همسان (۱)	وزن و قافیه	مقدماتی
۸۵	فصل ۲	درس ۵: پایه‌های آوایی همسان (۱)	وزن و قافیه	مقدماتی

سرگروه دپارتمان علوم و فنون ادبی: سرکار خانم نگار داودی

علوم و فنون ادبی

سروده زیر اثر کدام شاعر است و به چه واقعه تاریخی اشاره دارد؟

کس نیست که تا بر وطن خود گرید   بر حال تباہ مردم بد گرید
دی بر سر مردهای دو صد شیون بود   امروز یکی نیست که بر صد گرید

۱) نجم الدین کبری / اوضاع نابسامان مردم در حمله مغولان

۲) فرید الدین عطار نیشابوری / ویرانگری مغولان

۳) کمال الدین اسماعیل / قتل عام مردم به دست مغولان

۴) نجم الدین کبری / ویرانگری مغولان

گزینهٔ صحیح ۳

پاسخ

→ میدانید

شعر «کس نیست ...» از سرودهای کمال الدین اسماعیل است و اشاره به قتل عام مردم در حمله مغولان (سال ۶۳۳ ه. ق) می‌کند.

شعر زیر از کدام شاعر است و مفهوم آن درباره چیست؟

مرد آزاده در میان گــروه
گــر چــه خــوشــخــو و عــاـقــلــ و دــانــاـســتــ
محــتــرــمــ آــنــگــهــیــ تــوــانــدــ بــوــدــ

۱) خواجوی کرمانی / اخلاقی - عرفانی

۲) ابن‌یمین / قناعت - اخلاقی

۳) عبید زاکانی / طنز - اجتماعی

گزینهٔ صحیح ۲

پاسخ

→ میدانید

ابن‌یمین از شاعران عصر سربداران است و قطعات اخلاقی او از معروف‌ترین و کهن‌ترین قطعات فارسی است.

شعر ذکر شده در سؤال از ابن‌یمین است و موضوع آن «قناعت‌پیشگی» است که در دستهٔ اشعار اخلاقی جای می‌گیرد.

در چند بیت از ابیات زیر ویژگی‌های ادبی سبک عراقی مشهود است؟

وز آسمان شمامه کافور بردمید

الف) صبح آمد و علامت مصقول برکشید

وز او گه آسمان پیدا و گه خورشید ناپیدا

ب) همی رفت از بر گردون گهی تاری و گه روشن

در آب دیده سعدی شناوری آموخت

ج) چنین بگریم از این پس که مرد بتواند

عیش بی یار مهیا نشود یار کجاست

د) ساقی و مطرب و می جمله مهیاست ولی

جهان چون شب و تیغها چون چراغ

ه) چو دریای خون شد همه دشت و راغ

۴ چهار

۳ سه

۲ دو

۱ یک

گزینهٔ صحیح ۲

بررسی ابیات:

بیت «ج»: توصیف اغراق‌آمیز شاعر از اندوه خود در عشق، از موضوعات سبک عراقی است.

بیت «د»: وجود واژه‌هایی چون «ساقی»، «مطرب»، «می» و ...

نشان‌دهندهٔ ورود عرفان به شعر و از ویژگی‌های سبک عراقی است.

با توجه به ویژگی‌های شعری سبک عراقی، مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

بندش از زنجیر گیسوی تو بس

۱ عقل من دیوانه عشق تو شد

حلقه زنجیر مویش عقل را دیوانه کرد

۲ چشم خورشید رویش چشم را بی‌تاب ساخت

ما کجاییم و ملامت‌گر بی‌کار کجاست

۳ هر سر موی مرا با تو هزاران کار است

عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما

۴ عقل اگر داند که دل در بند زلفش چون خوش است

گزینهٔ صحیح ۳

غیر از گزینهٔ «۳»، سایر ابیات به مفهوم مشترک عرفانی سرگشتنی عقل و هدایت از جانب حق

(معشووق) اشاره می‌کند.

مفهوم گزینهٔ «۳»: کسی که درد عشق را نچشیده، حال عاشق را در نمی‌یابد.

در شعر زیر چند تشیه وجود دارد؟

امشب، ستاره‌ها همه در من چکیده‌اند / سرب مذاب پر شده در کاسه سرم / هر قطره‌ای ز خون تنم شعله می‌کشد / من آتش روانم، من شعله ترم / امشب، به پارسایی خود دل نهاده‌ام / ای آفتاب وسوسه در من غروب کن

۱ سه

۲ پنج

۳ چهار

۴ شش

گزینهٔ صحیح ۲

تشیه‌های بیت: کاسه سر (اضافهٔ تشیه‌ی) - من آتش روانم (تشیهٔ بلیغ) - من شعله ترم (تشیهٔ بلیغ) - آفتاب وسوسه (اضافهٔ تشیه‌ی)

→ میدانید

أنواع تشبيه:

گسترده: تشیه‌ی که چهار رکن یا سه رکن را در خود داشته باشد.

فسرده (بلیغ): فقط دو رکن اصلی (مشبه و مشبه‌به) را دارد

۱- اضافی (مضاف و مضاف‌الیه)

۲- غیراضافی (جملهٔ اسنادی)

تعداد تشیه در کدام گزینه متفاوت است؟

۱ تو غنچه بودی و من عندليب باغ تو بودم

۲ ای نسیم سر زلفت دم جان‌بخش مسیح

۳ چنان به دام غمت خو گرفت مرغ دلم

۴ خار حسرت زندم زخمه به تار دل ریش

گزینهٔ صحیح ۲

پاسخ

گزینهٔ «۲»: نسیم سر زلف همانند دم مسیح / بناؤوش چون سیم / بناؤوش چون ید بیضای کلیم ←

۳ تشیه

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: تو غنچه بودی - من عندليب باغ تو بودم (تشیهٔ بلیغ اسنادی) ← ۲ تشیه

گزینهٔ «۳»: دام غم - مرغ دل ← ۲ تشیه

گزینهٔ «۴»: خار حسرت - تار دل ← ۲ تشیه

تعداد هجاهای پایه‌های آوایی کدام ابیات برابر است؟

- الف) حکیمان را چه می‌گویند چرخ پیر و دوران‌ها
 به سیر اندر ز حکمت بر زبان مهر و آبان‌ها
- ب) امشب که بزم عارفان از شمع رویت روشن است
 آهسته تا نبود خبر رندان شاهدباز را
- ج) ندانم تا چه کارم او فقاده است
 که جانی بی‌قرارم او فقاده است
- د) هر که دنیا را به نادانی به برنایی بخورد
 خورد حسرت چون به رویش باد پیری بروزید

۱۴ ب، د

۱۳ الف، ب

۱۲ ج، د

۱ الف، د

گزینهٔ صحیح ۱۳

بیت‌های الف و ب هر کدام چهار پایهٔ آوایی دارند و هر پایهٔ چهار هجا دارد.

ح کی مان را	ج می گوین	د چرخ بی	رُ دو ران ها
ام شب کِبَز	م عارِفان	از شم عِرویت	دو شَنست

بررسی سایر ابیات:

مورد «ج»: مفاعیلن مفاعیلن فعلون ← سه پایهٔ آوایی دارد و در پایهٔ آوایی آخر سه هجا به کار رفته است.

مورد «د»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلتن فاعلن ← چهار پایهٔ آوایی دارد و در پایهٔ آخر سه هجا به کار رفته است.

مرز پایه‌های آوای در کدام گزینه درست مشخص نشده است؟

۱) ای دمت عیسی دم از دوری مزن:

ای دَمَت / عِي سا دَمَز / دو رِي مَ زَن

۲) همی‌گویی زمانی بود از معلول تا علت:

هَمِي گُويِي / زَمانِي بو / دَازْ معَلَو / لَتَ عِلَّتَ

۳) دوش ای پسر می خورده‌ای چشمت گواهی می‌دهد:

دو شِي پَ سَر / مِي خُرِ دِ اي / چَشَ مَتْ گُوا / هِي مِي دَهَد

۴) جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را:

جَوانِي شَم / عِرَهَ كَرَ دَم / كِجوِيمِ زِن / دِگَانِي رَا

گزینه صحیح ۱

شکل صحیح مرز پایه‌های آوای در گزینه «۱»:

ای دَمَت عِي / سا دَمَز / دو رِي مَ زَن (وزن آن فاعلان فاعلان فاعلن است).

وزن سایر مصروعها:

گزینه «۲»: مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن

گزینه «۳»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۴»: مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن مفاعيلن

وزن کدام ابیات براساس الگوی «- U - / - - U - / - - U - / - -» است؟

هین که بس تاریک رویی ای گرفته آفتابت
 بشنوید ای ساکنان کوی رندی بشنوید
 هر که عاشق گردد او را در دل آرامی نباشد
 چون ندیدی کان گوهر، گوهر کان را چه دانی؟
 بادت اندر شهریاری بر قرار و بر دوام
 به که نفوذشند مستوری به مستان شما

۱۲

۱۳ الف، ج، د

الف) هین که گردن سست کردی کو کبابت کوشابت
 ب) بر سر بازار جانبازان منادی می‌زنند
 ج) بی‌دلان را چاره از روی دلارامی نباشد
 د) چون نداری جان معنی، معنی جان را چه دانی؟
 ه) سال و فال و مال و حال و اصل و نسل و تخت و بخت
 و) کس به دور نرگست طرفی نبست از عافیت

۱۲ ب، ج، ه

۱۱ ب، د، و

گزینهٔ صحیح ۱۳

ابیات: «الف، ج، د» بر وزن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن هستند. (- U - / - - U - / - - U - / - -)

ابیات «ب، ه، و» بر وزن فاعلاتن فاعلن می‌باشند.
(- U - / - - U - / - - U -)

پایه‌های آوایی کدام بیت تکراری نیست؟

لانه را مانند مور از دانه‌ها انباشتن نیست
 سیاوش نیز اگر باشم ز کف رفته است پرهیزم
 یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است
 مثل بر جی خسته، بر جی رو به ویرانی نهاده

۱ سرخوش از آواز مستان در زمستانم که قصدم
 ۲ لب زین سان که بی‌پروا به مهمانیم می‌خواند
 ۳ بی‌عشق زیستن را جز نیستی چه نام است
 ۴ گریه‌ام را می‌خورم زیرا که می‌ترسم ز باران

گزینهٔ صحیح ۱۳

گزینهٔ «۳»:

بی عشق زیس تن را جز نیس تی چ نا مست
 - - U - / - - U - / - - U - / - - U - / - -

ارکان در این گزینه تکراری نیست.

گزینهٔ «۱»: «- U - / - - U - / - - U - / - -

گزینهٔ «۲»: «- - - U / - - - U / - - - U / - - -

گزینهٔ «۴»: «- - U - / - - U - / - - U - / - -

تاریخ

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۸۶	فصل ۱: تاریخ‌شناسی	درس ۱: منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی	مراجع و منابع نوشتاری	پیشرفت
۸۷	فصل ۱: تاریخ‌شناسی	درس ۱: منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی	مراجع و منابع نوشتاری	پیشرفت
۸۸	فصل ۱: تاریخ‌شناسی	درس ۲: روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک	معیارهای سنجش اعتبار خبر تاریخی	پیشرفت
۸۹	فصل ۱: تاریخ‌شناسی	درس ۲: روش پژوهش در تاریخ؛ بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک	انواع روش‌های تاریخ‌نگاری	پیشرفت
۹۰	فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر	درس ۳: اسلام در مکه	بعثت حضرت محمد (ص) و دعوت به اسلام	پیشرفت
۹۱	فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر	درس ۴: امت و حکومت نبوی در مدینه	تشکیل امت و حکومت نبوی	پیشرفت
۹۲	فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر	درس ۵: تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین	تحولات اقتصادی دوران خلفای نخستین	مقدماتی
۹۳	فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر	درس ۶: امویان بر مسند قدرت	قیام‌ها و جنبش‌های دوره اموی	پیشرفت
۹۴	فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر	درس ۷: جهان اسلام در عصر خلافت عباسی	نظام اداری	پیشرفت
۹۵	فصل ۲: ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر	درس ۷: جهان اسلام در عصر خلافت عباسی	نهضت علمی و فکری مسلمانان	پیشرفت

سرگروه دپارتمان تاریخ: سرکار خانم سکینه سادات سعیدیان

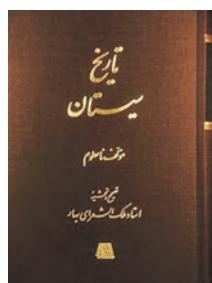
تاریخ

۸۶

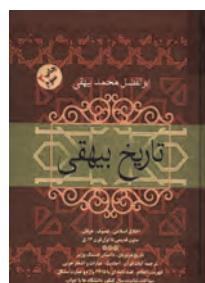
کدام گزینه با تصویر مقابل خود هماهنگ نیست؟

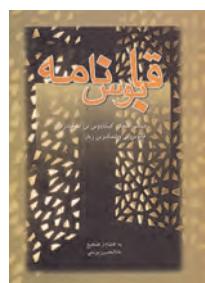
- ۱) از نمونه کتاب‌های نگارش شده در شاخه تاریخ‌نگاری عمومی است که از قرن سوم هجری قمری آغاز و تا اواخر عصر قاجار ادامه داشت.

- ۲) انگیزه اصلی نویسنده‌گان این دسته از کتاب‌های تاریخی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی بوده است.

- ۳) مؤلفان این دسته آثار، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح حال پیامبران، تاریخ اساطیری ایران تا پایان سلطنت ساسانیان می‌پرداختند.

- ۴) در این گونه کتاب‌های تاریخی بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروایان و مردم پرداخته می‌شود.

پاسخ

گزینه صحیح

توضیح گزینه «۳» درباره تاریخ عمومی است. کتاب تاریخ بیهقی نمونه‌ای از نگارش تاریخ‌نگاری سلسله‌ای است که درباره تاریخ غزنویان توسط ابوالفضل بیهقی نگاشته شده است.

برای بررسی و مطالعه درباره آداب و رسوم، نوع معیشت، وضعیت نظامی، کالاهای قلعه‌ها، ادیان و اعتقادات و ... از کدام نوع نوشه‌های تاریخی می‌توان استفاده کرد و نمونه این نوع نگارش کدام است؟

۱) سفرنامه‌ها - المسالک و الممالک ابن خردادبه

۲) نوشه‌های جغرافیایی - تاریخ سیستان به تصحیح ملک‌الشعراء بهار

۳) سفرنامه‌ها - تاریخ سیستان به تصحیح ملک‌الشعراء بهار

۴) نوشه‌های جغرافیایی - المسالک و الممالک ابن خردادبه

گزینهٔ صحیح ۴

نوشه‌های جغرافیایی برای بررسی و مطالعه درباره آداب و رسوم، فرهنگ، نوع معیشت، وضعیت نظامی، کالاهای قلعه‌ها، ادیان و اعتقادات و ... استفاده می‌شود.

نمونه‌های مهم این نوع ↫ المسالک و الممالک ابن خردادبه

یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی چیست و کدام مورخان بر این اصل اعتقاد داشتند؟

۱) مطابقت یک روایت تاریخی با عقل - یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه

۲) مقایسه و مطابقت یک خبر و منبع تاریخی با دیگر منابع - طبری، بلعمی، بیهقی

۳) مطابقت یک روایت تاریخی با عقل - طبری، یعقوبی، ابن‌مسکویه

۴) مقایسه و مطابقت یک خبر و منبع تاریخی با دیگر منابع - مقدسی، بلعمی، بیهقی

گزینهٔ صحیح ۱

یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی، بررسی مطابقت یا عدم مطابقت آن با عقل بود که در گذشته بسیاری از مورخان به این اصل اعتقاد داشتند و برای سنجش اخبار از معیار عقل بهره می‌بردند.

یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

عبارت «نویسنده‌گان به دور از هر گونه نقد و انتقاد، هیچ نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند» مربوط به کدام روش تاریخ‌نگاری است و در کدام روش تاریخ‌نگاری، مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است؟

- ۱) تاریخ‌نگاری موضوعی - تاریخ‌نگاری تحلیلی
- ۲) تاریخ‌نگاری تحلیلی - تاریخ‌نگاری موضوعی

۳) گزینهٔ صحیح

پاسخ

شاید یکی از معایب سبک تاریخ‌نگاری روایی این است که نویسنده‌گان به دور از هر گونه نقد و انتقاد، هیچ نظری درباره درستی یا نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند. اما برخی آن را امتیاز بزرگ می‌دانند، زیرا مورخان بعدی با مجموعه‌ای از اخبار گوناگون، درباره یک موضوع روبه‌رو می‌شوند. مورخ در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی ناچار به گزینش و انتخاب است و امكان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

کدام گزینه نادرست است؟

۱) برخی آیات قرآن بیانگر آن است که مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود و بازار گنانان قریش از سود هنگفت تجارت محروم بمانند.

۲) در ۲۷ ربیع‌الثانی در رمضان، پیامبر در حال عبادت و تأمل در غار حرا بود که فرشتهٔ وحی بر او فرود آمد و با نزول نخستین آیات سورهٔ بقرهٔ پیام الهی را بدو رساند.

۳) پیامبر اکرم سه سال پس ازبعثت، به فرمان خداوند دعوت خود را آشکار و عمومی کرد و نخست خویشاوندان و سپس عموم مردم را به قبول اسلام فراخواند.

۴) مدتی پس از پایان یافتن تحрیم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان در سال دهمبعثت، حضرت خدیجه (ع) و حضرت ابوطالب دو حامی بزرگ حضرت محمد (ص) به فاصلهٔ کوتاهی از دنیا رفتند.

۵) گزینهٔ صحیح

پاسخ

گزینهٔ «۲» نادرست است. نخستین آیات سورهٔ علق، توسط فرشتهٔ وحی بر پیامبر فرود آمد، نه سورهٔ بقرهٔ.

یکی از رویدادهای سرنوشت‌ساز تاریخ اسلام چه بود و در کدام پیمان نامه، حقوق و مسئولیت

۹۱

هر یک از گروههای مسلمان و غیرمسلمان مشخص شد؟

۱) بستن پیمان عقبه دوم در مراسم حج میان رسول خدا با ۷۳ مرد و زن از اهالی یثرب - پیمان نامه

عمومی مدینه

۲) هجرت رسول خدا و پیروانش از مکه به مدینه - پیمان برادری میان مسلمانان

۲

۳) هجرت رسول خدا و پیروانش از مکه به مدینه - پیمان نامه عمومی مدینه

۳

۴) بستن پیمان عقبه دوم در مراسم حج میان رسول خدا و ۷۳ مرد و زن از اهالی یثرب - پیمان

برادری میان مسلمانان

گزینه صحیح ۳

هجرت پیامبر و پیروانش از مکه به یثرب یکی از رویدادهای سرنوشت‌ساز تاریخ اسلام به شمار می‌رود.

نکته

پیمان عقبه دوم، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود.

پیمان نامه عمومی، حقوق و مسئولیت‌های هر یک از گروههای مسلمان و غیرمسلمان و چگونگی ارتباط آن‌ها را با یکدیگر مشخص می‌کرد.

امام حسن (ع) در کدام واقعه مهم دوران پیامبر حضور داشت و در دوره کدام خلیفه درآمد

۹۲

حاصله از فتوحات به عنوان عطايا میان مسلمانان توزیع شد؟

۱) در واقعه عید غدیر خم و منصوب شدن حضرت علی (ع) به امامت - عثمان خلیفه سوم

۱

۲) ماجراهی مباہله رسول خدا با مسیحیان نجران - عثمان خلیفه سوم

۲

۳) در واقعه غدیر خم و منصوب شدن حضرت علی (ع) به امامت - عمر خلیفه دوم

۳

۴) ماجراهی مباہله رسول خدا با مسیحیان نجران - عمر خلیفه دوم

۴

گزینه صحیح ۴

امام حسن (ع)، در سال سوم هجرت در مدینه به دنیا آمد. آن حضرت با وجود خردسالی، در برخی

واقع مهم دوران پیامبر از جمله ماجراهی مباہله رسول خدا با مسیحیان نجران حضور داشت.

در دوران خلافت عمر و عثمان، درآمدهای فراوانی از سرزمین‌های ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه دوم این درآمدها را به عنوان عطايا میان مسلمانان توزیع کرد.

همه موارد زیر درباره «خلافت امویان» درست است بهجز .....

- ۱ معاویه با وعده حکومت شهرها و مناطق مختلف عدهای از سیاستمداران زیرک اما دنیاطلب مانند عمر و عاص و مغیره بن شعبه را به خدمت گرفت.
- ۲ یکی از مهم‌ترین فتوحات مسلمانان در زمان امویان، فتح اسپانیا (اندلس) به دست سردارانی چون طارق بن زیاد و موسی بن نصیر بود.
- ۳ از اقدام‌های بر جسته امویان، توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا بود که این اقدام توسط معاویه به منظور فتح جزایر دریای مدیترانه انجام شد.
- ۴ پس از مرگ مروان بن محمد و تشدید اختلاف و نزاع در خاندان بنی‌امیه، فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان به طرز چشمگیری افزایش یافت.

گزینه صحیح ۳

گزینه «۴»: نادرست است. مروان بن محمد آخرین خلیفه اموی بود که به دست ابو‌مسلم خراسانی کشته شد. نزاع و اختلاف میان خاندان اموی پس از مرگ هشام بن عبدالملک رخ داد.

کدام گزینه به ترتیب عبارت‌های زیر را کامل می‌کند؟

- دومین خلیفه عباسی که نقش زیادی در تحکیم و تثیت حکومت عباسیان داشت، ..... بود.
- از ویژگی‌های دوره نیرومندی و شکوفایی دوران خلافت عباسیان، ..... بود.
- از شاخصه‌های خلافت عباسیان، ..... بود.
- در دوره نخست خلافت عباسیان، تشکیلات اداری منظم و منسجمی شکل گرفت که اقتباس از نظام دیوانی ..... بود.

۱ منصور - سرکوب شورش‌ها و قیام‌های مختلف - دوری از سیاست عرب‌گرایی - ساسانیان

۲ هارون - قدرت‌گیری فرماندهان ترک - دوری از سیاست عرب‌گرایی - امویان

۳ منصور - قدرت‌گیری فرماندهان ترک - شکل‌گیری نهضت علمی و فرهنگی مسلمانان - ساسانیان

۴ هارون - سرکوب شورش‌ها و قیام‌های مختلف - شکل‌گیری نهضت علمی و فرهنگی مسلمانان - امویان

گزینه صحیح ۱

- دومین خلیفه عباسی که نقش زیادی در تحکیم و تثیت حکومت عباسیان داشت منصور
- از ویژگی‌های دوره نیرومندی و شکوفایی دوران خلافت عباسیان سرکوب شورش‌ها و قیام‌های مختلف
- یکی از ویژگی‌های شاخص خلافت عباسیان، اجتناب از سیاست عرب‌گرایی بود که امویان دنبال می‌کردند.
- در دوره نخست خلافت عباسیان، تشکیلات اداری منظم و منسجمی شکل گرفت که اقتباس از نظام دیوانی عهد ساسانیان بود.

از زمان امام صادق (ع) چه حرکتی در جامعه اسلامی آغاز شد و نتیجه آن چه بود؟

۱ تحول فکری و علمی - شکل‌گیری مرجعیت شیعی

۲ جریان وکالت - تأسیس بیت‌الحکمه

۳ تحول فکری و علمی - تأسیس بیت‌الحکمه

۴ جریان وکالت - شکل‌گیری مرجعیت شیعی

گزینهٔ صحیح ۴

از زمان امام صادق (ع) حرکتی در جامعه اسلامی با عنوان جریان وکالت آغاز شد و در دوران امامان بعدی به اوج خود رسید. وکلای ائمه کسانی بودند که در مكتب اهل بیت آموزش دیده بودند. جریان وکالت در دوران غیبت ادامه داشت و در پی آن مرجعیت شیعی شکل گرفت.

پاسخ

جغرافیا

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۹۶	فصل ۱: ناحیه چیست	درس ۱: معنا و مفهوم ناحیه	ناحیه	مقدماتی
۹۷	فصل ۱: ناحیه چیست	درس ۲: انسان و ناحیه	نکات قابل توجه در ارتباط انسان با نواحی	پیشرفتی
۹۸	فصل ۲: نواحی طبیعی	درس ۳: نواحی آب و هوایی	فشار	پیشرفتی
۹۹	فصل ۲: نواحی طبیعی	درس ۳: نواحی آب و هوایی	مهارت‌های جغرافیایی	پیشرفتی
۱۰۰	فصل ۲: نواحی طبیعی	درس ۴: ناهمواری‌ها و اشکال زمین	فرسایش طبیعی در کوهستان	پیشرفتی
۱۰۱	فصل ۲: نواحی طبیعی	درس ۴: ناهمواری‌ها و اشکال زمین	فرسایش طبیعی در بیابان	پیشرفتی
۱۰۲	فصل ۲: نواحی طبیعی	درس ۵: نواحی زیستی	حافظت از نواحی زیستی	پیشرفتی
۱۰۳	فصل ۳: نواحی انسانی	درس ۶: نواحی فرهنگی	دین	مقدماتی
۱۰۴	فصل ۳: نواحی انسانی	درس ۶: نواحی فرهنگی	چشم انداز فرهنگی و نواحی فرهنگی عمدۀ جهان	پیشرفتی
۱۰۵	فصل ۳: نواحی انسانی	درس ۶: نواحی فرهنگی	چشم انداز فرهنگی و نواحی فرهنگی عمدۀ جهان	پیشرفتی

سرگروه دپارتمان جغرافیا: سرکار خانم آذر نوری بروجردی

جغرافیا

چه عاملی یک مکان را از سایر مکان‌ها متفاوت می‌سازد؟^{۹۶}

۱ پیوستگی و هماهنگی که میان اجزا و پدیده‌های هر مکان وجود دارد.

۲ وحدت و همگونی که نسبت به عناصر طبیعی یک مکان جغرافیایی وجود دارد.

۳ شباهت‌ها و تفاوت‌های میان اجزا و پدیده‌های هر مکان

۴ پیوستگی و همگونی عناصر و پدیده‌ها نسبت به محیط‌های جغرافیایی

گزینهٔ صحیح ۱

در بین اجزا و پدیده‌های هر مکان نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد که آن مکان را از سایر مکان‌ها متفاوت می‌سازد.

کدام گزینه به‌طور صحیح به ترتیب نشان‌دهنده «نواحی به فعالیت‌های انسانی شکل می‌دهند» و «نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند» می‌باشد؟^{۹۷}

۱ تأسیس شهرک هشتگرد به عنوان شهرک صنعتی - بالا رفتن قیمت نفت در بازار جهانی

۲ استفاده از صفحه‌های خورشیدی در نورپردازی یک شهر - برگزاری اجلاس سران کشورهای اسلامی در کوالالامپور

۳ امضای پیمان کیوتو توسط کشورها برای کاهش صدور گازهای گلخانه‌ای به جو - امضای موافقت‌نامه فرهنگی بین ایران و چین

۴ ساخت جزایر مصنوعی در خلیج فارس توسط امارات متحده عربی - شناخته شدن شهر مشهد به عنوان مهم‌ترین قطب مذهبی کشور

گزینهٔ صحیح ۲

گزینه «۱» شهرک صنعتی هشتگرد نشان‌دهنده ایجاد نواحی توسط انسان‌هاست و بالا رفتن قیمت نفت در بازار جهانی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

گزینه «۳» هر دو مورد رابطه و کنش متقابل نواحی را با یکدیگر بیان می‌کند.

گزینه «۴» ساخت جزیره مصنوعی در خلیج فارس توسط امارات متحده عربی نشان‌دهنده تأثیر تصمیم‌گیری سیاسی حکومت‌ها در نواحی است و تبدیل شهر مشهد به عنوان مهم‌ترین قطب مذهبی نشان‌دهنده این است که انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

در کدام یک از کمربندهای فشار:

۹۸

- الف) هر روز عصر باران‌های تندر و رعد و برق دیده می‌شود.
ب) نیروی کوریولیس، دچار انحراف هوا در آن می‌شود.

الف- کمربند پرفشار بین صفر تا 27° و 23° شمالی و جنوبی ب- کمربند کم‌فشار جنب حراره

الف- کمربند کم‌فشار بین صفر تا 27° و 23° شمالی و جنوبی ب- کمربند پرفشار جنب حراره

الف- کمربند کم‌فشار ناحیه معتدله حوالی عرض جغرافیایی 60° درجه ب- کمربند کم‌فشار حراره‌ای

الف- کمربند پرفشار ناحیه معتدله حوالی عرض جغرافیایی 60° درجه ب- کمربند پرفشار حراره‌ای

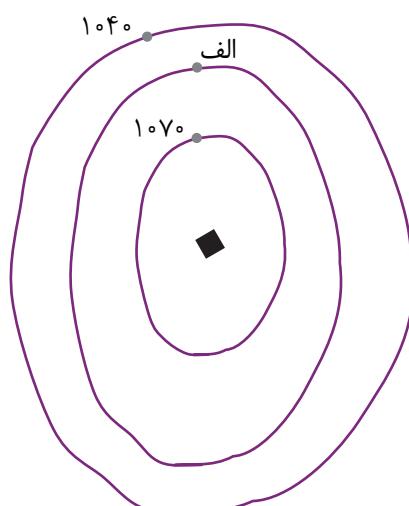
گزینهٔ صحیح ۲

الف) در کمربند کم‌فشار بین صفر تا 27° و 23° شمالی و جنوبی (ناحیهٔ حراره‌ای) هر روز عصر رعد و برق و رگبار وجود دارد.

ب) هوای سرد در نواحی فوقانی استوا (جنوب حراره) دچار انحراف می‌شود و این انحراف تحت فشار نیروی کوریولیس است. در این ناحیه کمربند پرفشار جنب حراره‌ای است.

منحنی زیر چه ناحیه‌ای از نظر فشار را نشان می‌دهد و این ناحیه با چه حرف اختصاری نشان داده می‌شود و نقطهٔ الف دارای چه میزان فشاری می‌باشد؟

۹۹

۱ آنتی‌سیکلون - H

۲ کم‌فشار - L

۳ پرفشار - L

۴ سیکلون - H

گزینهٔ صحیح ۱

ناحیهٔ پرفشار یا آنتی‌سیکلون با H نمایش داده می‌شود و در نقشه‌های هواشناسی در منحنی‌های ایزوبار هر چه عدد به سمت داخل منحنی افزایش یابد، نشان‌دهنده یک منحنی پرفشار خواهد بود. همیشه فاصله بین خطوط منحنی برابر بوده است پس عدد (نقطهٔ الف) عدد ۱۰۵۵ است.

دو عامل مهم فرسایش در کوهستان چه می‌باشد و هوازدگی فیزیکی در اثر چه عواملی ایجاد می‌شود؟ ۱۰۰

۱) تغییر دما و عمل انجماد- آب‌های جاری و یخچال‌ها

۲) آب‌های جاری و عمل انجماد- جنس سنگ‌ها و فرسایش انحلالی

۳) تغییر دما و نوع آب و هوا- یخچال‌ها و نوع سنگ‌ها

۴) آب‌های جاری و یخچال‌ها- تغییر دما و عمل انجماد

گزینهٔ صحیح ۳

دو عامل مهم فرسایش در کوهستان آب‌های جاری و یخچال‌های است. در هوازدگی فیزیکی، سنگ‌ها در نتیجهٔ اختلاف دما، گرم و سرد شدن و یا انبساط و انقباض در هنگام روز و شب و فصل زمستان و تابستان یا بخزدن آب در شکاف سنگ‌ها و مواردی از این قبیل به قطعات کوچک‌تر خرد می‌شود.

در ارتباط با «هودو» پاسخ صحیح در کدام گزینه ذکر شده است؟ ۱۰۱

الف) «هودو» نام دیگر کدام یک از اشکال فرسایشی بیابانی است؟

ب) این شکل تراکمی است یا کاوشی؟

پ) عامل اصلی پدید آمدن این شکل چه می‌باشد؟

۱) الف- دون ب- تراکمی پ- جنس سطوح
الف- دون ب- دودکش جن ب- کاوشی پ- باد

۲) الف- گرزدیو ب- کلوت ب- تراکمی پ- باد
الف- گرزدیو ب- کاوشی پ- جنس سطوح

گزینهٔ صحیح ۲

«هودو» یا گرزدیو یا دودکش جن از اشکال کاوشی بیابانی است که عامل اصلی به وجود آمدن آن، باد می‌باشد.

«جنگل‌های برگریزان و حاره‌ای و موسمی» در طبقه‌بندی کدام یک از دانشمندان گنجانده ۱۰۲

شده و «فرسایش خاک» از محدودیت‌های کدام یک از نواحی می‌باشد؟

۱) وایتکر، بوم‌شناس- نواحی بیابانی

۲) گودی، جغرافی دان زیستی- نواحی ساحلی

۳) کوپن، جغرافی دان آب و هواشناس- نواحی کوهستانی

۴) مکیندر، جغرافی دان- نواحی مرطوب

گزینهٔ صحیح ۱

جنگل‌های برگریزان و حاره‌ای و موسمی مربوط به توزیع پوشش گیاهی طبقه‌بندی شده توسط وایتکر بوم‌شناس است و فرسایش خاک بر اثر باد و حرکت ماسه‌های روان از محدودیت‌های نواحی بیابانی است.

. ۱۰۳ کدام یک از شاخص‌های فرهنگی، هویت مشترکی را برای افراد به وجود می‌آورد و دین

مسیحیت در کدام قاره ظهر کرد؟

۱ هنر و معماری - آمریکا

۲ دین - اروپا

۳ زبان - آسیا

۴ نوع بهره‌برداری از محیط طبیعی - استرالیا و نیوزیلند

گزینهٔ صحیح ۳

زبان از مهم‌ترین شاخص‌های فرهنگی است و برای افرادی که به آن تکلم دارند، هویت مشترکی را به وجود می‌آورد و دین مسیحیت در آسیا ظهر کرد.

. ۱۰۴ ناحیهٔ فرهنگی قارهٔ استرالیا به کدام یک از نواحی فرهنگی جهان نزدیک‌تر است و مذهب

ارتدوکس در کدام نقطهٔ جهان گسترش دارد؟

۱ فرهنگ غربی، اروپایی - روسیه

۲ فرهنگ اسلامی، ارتدوکس - روسیه و اروپای غربی

۳ فرهنگ امریکای لاتین - شمال آفریقا و امریکای مرکزی

۴ فرهنگ جنوب و شرق آسیا - امریکای جنوبی

گزینهٔ صحیح ۱

طبق نقشهٔ تعیین قلمروهای فرهنگی صفحهٔ ۷۵ کتاب درسی، فرهنگ ارتدوکس در روسیه و اسلام در

اروپای شرقی رواج دارد و بیشتر شباهت فرهنگی قارهٔ استرالیا به فرهنگ غربی - اروپایی است.

۱۰۵ هر یک از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام ناحیه فرهنگی است؟

«ادیان قبیله‌ای در این ناحیه وجود دارد- سکولاریزم در این ناحیه رواج دارد- ماده‌گرایی در این ناحیه رواج دارد- اقتصاد و فرهنگ این ناحیه مشابه اروپای مدیترانه‌ای است.»

۱ ناحیه فرهنگی امریکای لاتین- ناحیه فرهنگی جنوب و شرق آسیا- ناحیه فرهنگی افریقایی- ناحیه

فرهنگی اسلام، ارتدوکس

۲ ناحیه فرهنگی افریقایی- ناحیه فرهنگی اسلام، ارتدوکس- ناحیه فرهنگی اسلام، ارتدوکس- ناحیه

فرهنگی افریقایی

۳ ناحیه فرهنگی امریکای لاتین- ناحیه فرهنگی امریکای لاتین- ناحیه فرهنگی جنوب و شرق آسیا-

ناحیه فرهنگی جنوب و شرق آسیا

۴ ناحیه فرهنگی افریقایی- ناحیه فرهنگی اروپایی، غربی- ناحیه فرهنگی اسلام، ارتدوکس- ناحیه

فرهنگی امریکای لاتین

۴ گزینه صحیح

در ناحیه فرهنگی افریقایی ادیان قبیله‌ای زیادی وجود دارد.

در ناحیه فرهنگی اروپایی- غربی، دنیاگرایی و کاهش اعتقاد به دین (سکولاریزم) رواج دارد.

در ناحیه فرهنگی اسلام- ارتدوکس به دلیل غلبه درازمدت کمونیسم، ماده‌گرایی همچنان رواج دارد.

اقتصاد و فرهنگ ناحیه فرهنگی امریکای لاتین مشابه اروپای مدیترانه‌ای است.

جامعه‌شناسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۰۶	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۱: جهان فرهنگی	تعامل جهان‌های ذهنی، فرهنگی و تکوینی	پیشرفتی
۱۰۷	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۲: فرهنگ جهانی	چه فرهنگ‌هایی جهانی می‌شوند؟	مقدماتی
۱۰۸	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۳: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱	امپریالیسم و استعمار	پیشرفتی
۱۰۹	فصل ۱: فرهنگ جهانی	درس ۴: نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲	مراحل گسترش فرهنگ اسلامی	مقدماتی
۱۱۰	فصل ۲: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی	درس ۵: باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب	روشنگری و علوم جدید	پیشرفتی
۱۱۱	فصل ۲: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی	درس ۵: باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب	اومناسیم و اصالت انسان دنیوی	مقدماتی
۱۱۲	فصل ۲: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی	درس ۶: چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب	رابطه فلسفه روشنگری و فرهنگ جدید غرب	پیشرفتی
۱۱۳	فصل ۲: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی	درس ۶: چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب	آثار فرهنگ جدید غرب در زندگی اجتماعی	مقدماتی
۱۱۴	فصل ۲: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی	درس ۷: جامعه جهانی	جامعه جهانی در گذشته و حال	پیشرفتی
۱۱۵	فصل ۲: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی	درس ۷: جامعه جهانی	شكل‌گیری نظام نوین جهانی	پیشرفتی

سرگروه دپارتمان جامعه‌شناسی: سرکار خانم فروغ تیموریان

جامعه‌شناسی

۱۰۶. کدامیک در رابطه با دیدگاه قرآن مبنی بر اینکه «هرگاه انسان، اخلاق الهی و جامعه فرهنگی توحیدی داشته باشد، جهان تکوینی درهای برکات را بر روی انسان‌ها می‌گشاید» و «هرگاه افراد جامعه، هویت مشرکانه داشته باشند، جهان تکوینی ظرفیت‌های الهی و آسمانی را از آنان پنهان می‌کند» درست نیست؟

۱) دو جهان تکوینی و انسانی در تعامل با یکدیگرند.

۲) عالم برخوردي حکیمانه و هوشمندانه با جهان انسانی دارد.

۳) جهان تکوینی مهم‌تر از جهان ذهنی و اجتماعی است.

۴) جهان ذهنی و اجتماعی نادیده انگاشته نمی‌شود.

گزینهٔ صحیح ۳

در دیدگاه‌های قرآنی، هیچ جهانی به عنوان جهان برتر و مهم‌تر از جهان دیگر تلقی نمی‌شود و برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و بر مسئولیت فرد در مقابل فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

۱۰۷. عبارت‌های زیر به ترتیب اشاره به کدام مورد دارند؟

«مناطق جهان را به دو بخش مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کند»، «ارزش‌های ناظر بر منطقه‌ای خاص» و «عبور از مرزهای قومی»

۱) گونهٔ نخست و سلطه‌گر فرهنگ جهانی - فرهنگی که امکان جهانی شدن ندارد - گونهٔ دوم فرهنگ جهانی

۲) گونهٔ دوم فرهنگ جهانی - فرهنگی که امکان جهانی شدن ندارد - گونهٔ دوم فرهنگ جهانی

۳) گونهٔ نخست فرهنگ جهانی - فرهنگی که امکان جهانی شدن دارد - هر دو گونهٔ فرهنگ جهانی

۴) گونهٔ دوم فرهنگ جهانی - فرهنگی که امکان جهانی شدن ندارد - هر دو گونهٔ فرهنگ جهانی

گزینهٔ صحیح ۳

در گونهٔ نخست فرهنگ جهانی، مناطق جهان را به دو بخش مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کنند. ارزش‌های ناظر به منطقه‌ای خاص، هم می‌تواند جهانی شود اگر نگرش سلطه جویانه داشته باشد و هم می‌تواند نباشد و فرهنگی جهانی نشود.

عبور از مرزهای قومی، اگر از مرزاها عبور کند فرهنگ جهانی است و به هر دو گونه مربوط است.

عبارت‌های «پیشرفت در زمینه اقتصادی و صنعتی»، «استفاده از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره»، «استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی» و «استفاده از کودتای نظامی» به ترتیب بیانگر چیست؟

۱) نحوه شکل‌گیری استعمار- ویژگی استعمار فرانسو- روش استعمار فرانسو- شbahت استعمار و استعمارنو

۲) نتیجه استعمارنو- روش استعمار- سیاست استعمار فرانسو- تفاوت استعمار و استعمارنو

۳) موفقیت استعمارنو- شیوه استعمارنو- شیوه استعمارنو- شbahت استعمار و استعمارنو

۴) موفقیت استعمار- عملکرد استعمارنو- سیاست استعمارنو- تفاوت استعمارنو و فرانسو

گزینه صحیح ۴

پیشرفت در زمینه ۱- «اقتصاد صنعتی»، ۲- «دریانوردی» و ۳- «فنون نظامی» موجب موفقیت استعمار شد.

«استفاده از مجریان بومی»، «استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی» و «استفاده از کودتای نظامی برای به قدرت رساندن مجریان بومی» در دوره استعمارنو شکل گرفت.

۱.۰۹) عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، در دوران خلافت چه تأثیری داشت؟

۱) ایجاد نقطه عطفی در بازگشت امت اسلامی به سوی هویت الهی خود و از بین بردن موانع سیاسی پیش روی اسلام.

۲) از بین بردن موانع سیاسی پیش روی اسلام و عبور از مرزهای سیاسی و جغرافیایی و تأثیر بر قدرت‌های سیاسی.

۳) از بین بردن موانع سیاسی پیش روی اسلام و هضم و جذب فرهنگ مهاجمان بیگانه و وادر ساختن آنان به استفاده از پوشش ارزش‌های دینی برای بقای خود.

۴) عبور از مرزهای سیاسی و جغرافیایی و تأثیر بر قدرت‌های سیاسی و هضم و جذب فرهنگ مهاجمان بیگانه و وادر ساختن آنان به استفاده از پوشش ارزش‌های دینی برای بقای خود.

گزینه صحیح ۴

از بین بردن موانع سیاسی پیش روی اسلام توسط پیامبر و در دوره نبوی اتفاق افتاد، پس گزینه‌های ۲) و ۳) حذف می‌شوند.

نقطه عطف در بازگشت امت اسلامی به سوی هویت الهی خود در عصر بیداری اسلامی اتفاق افتاد، نه دوران خلافت، بنابراین گزینه ۱) نیز رد می‌شود.

در مورد سکولاریسم، روشنگری و دئیسم، به ترتیب کدام مطلب درست است؟ ۱۱۰

- ۱ مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب- روش رویارویی با حقیقت و موانع شناخت آن- اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای سعادت و هدایت بشر ندارد
- ۲ مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب- از نتایج منطقی سکولاریسم و به معنای اصالت عقل و تجربه- اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای سعادت و هدایت بشر ندارد
- ۳ کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت- مهم‌ترین ویژگی معرفت شناختی فرهنگ غرب- عدم نیاز به توجیه الهی و آسمانی در خواسته‌های دنیوی
- ۴ دنیوی شدن همه ظرفیت‌های وجودی انسان- مهم‌ترین ویژگی انسان شناختی و معرفت شناختی فرهنگ غرب- اعتقاد به خدا بدون داشتن دین

پاسخ

۱ گزینه صحیح

گزینه «۲» غلط است.

چون روشنگری اصالت را به حس و تجربه می‌دهد نه عقل و تجربه گزینه «۳» غلط است.

چون بخش اول آن اشاره به روشنگری دارد نه سکولاریسم (یادтан باشد که مباحث روشی، به معرفت شناختی مربوط هستند) و بخش آخر همان گزینه نیز غلط است چرا که معنای سکولاریسم است نه دئیسم.

گزینه «۴» غلط است.

چرا که در بخش دو، واژه انسان‌شناختی را نیز آورده است.

ویژگی هنر «مدرن» و هنر «قرون وسطی» به ترتیب، کدام است؟ ۱۱۱

- ۱ تأکید بر ابعاد جسمانی و مادی- تأکید بر ابعاد معنوی و دنیوی
- ۲ تأکید بر ابعاد جسمانی و معنوی- تأکید بر ابعاد معنوی و آسمانی
- ۳ تأکید بر ابعاد جسمانی و زیبایی‌های بدنی- تأکید بر ابعاد معنوی و آسمانی
- ۴ تأکید بر ابعاد جسمانی و زیبایی‌های بدنی- تأکید بر ابعاد معنوی و دنیوی

پاسخ

۳ گزینه صحیح

هنر مدرن بر ابعاد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تأکید دارد. پس گزینه «۲» رد می‌شود.

هنر قرون وسطی بر ابعاد معنوی و آسمانی انسان تأکید دارد. با این توضیح گزینه‌های «۱» و «۴» نیز رد می‌شود.

۱۱۲. تحریف‌هایی که در دین مسیحیت در دوره قرون وسطی رخ داد چه پیامدهایی به دنبال داشت؟

- ① در آمیختن با رویکرد پرستش متکثّر خداوندگاران در فرهنگ اساطیری، از جهت اندیشه و نظر و فاصله گرفتن از ابعاد عقلانی توحید - تعامل با فرهنگ امپراتوری رم و حرکت به سوی دنیاگروی عملی
- ② تقابل با فرهنگ توحیدی و حرکت به سوی نوعی دنیاگروی عملی - در آمیختن زندگی و عمل با رویکرد اساطیری و دور شدن از ابعاد اندیشه و نظر توحیدی
- ③ توجیه عملکرد دنیوی با پوشش معنوی - در آمیختن مسیحیت با رویکرد اساطیری، از جهت عمل و حرکت به سوی دنیاگروی
- ④ تقابل با فرهنگ توحیدی و حرکت به سوی نوعی دنیاگروی عملی - در آمیختن عملی مسیحیت با رویکرد اساطیری و دور شدن ابعاد عقلانی توحیدی

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۱

تحریف مسیحیت در دوره قرون وسطی موجب شد، دین مسیحیت از جهت اندیشه و نظر با رویکرد اساطیری (پرستش خداوندگاران متکثّر) آمیخته شود و تثلیث را بپذیرد، نه از جهت زندگی و عمل که در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» به آن اشاره شده است. پیامد دیگر تحریف مسیحیت، گام برداشتن مسیحیت به سوی دنیاگروی عملی بود.

۱۱۳. نخستین انقلاب سیاسی لیبرال، تحت تأثیر کدام تحولات به وقوع پیوسته است؟

- ① تحولات اقتصادی و اجتماعی غرب در زمینه‌های دینی، فلسفی و صنعت
- ② تحولات نظامی و سیاسی غرب در زمینه‌های دینی، فلسفی و صنعت
- ③ تحولات اقتصادی و فرهنگی دوران رنسانس، اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی
- ④ تحولات فرهنگی دوران رنسانس، اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۲

نخستین انقلاب سیاسی لیبرال، انقلاب فرانسه بود که تحت تأثیر تحولات فرهنگی دوران رنسانس، اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی به وقوع پیوست.

در گذشته جهان، نظامی که از طریق برقراری روابط بین کشورهای مختلف شکل می‌گرفت، ۱۱۴

چه تأثیری بر فرهنگ‌های مختلف داشت؟

۱ تعاملات فرهنگی را تحت تأثیر روابط سیاسی، نظامی و اقتصادی بین کشورهای مختلف شکل می‌داد.

۲ امکان تعاملات، گفت‌وگوها یا برخوردهای فرهنگی و تمدنی و انسجام بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌ها متفاوت را فراهم می‌ساخت.

۳ امکان عبور فرهنگ‌های مختلف از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوهای مستقیم علمی و معرفتی را از مرزهای جغرافیایی فراهم می‌ساخت.

۴ زمینه حضور فعال فرهنگ‌های مختلف و امکان تعاملات و برخوردهای فرهنگی و در نتیجه ایجاد وابستگی بین کشورهای مختلف را فراهم می‌ساخت.

گزینه صحیح ۳

سرنوشت تعاملات فرهنگی در نظام جهانی گذشته، تابع روابط سیاسی، نظامی و اقتصادی کشورهای مختلف نبود. به همین دلیل امکان عبور فرهنگ‌های مختلف از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوهای مستقیم علمی و معرفتی از مرزهای جغرافیایی وجود داشت.

۱۱۵ دولت‌های سکولار غربی به منظور درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی که سلطه و نفوذ آنان را نمی‌پذیرفتند، در نخستین مرحله چه اقداماتی را انجام دادند؟

۱ حمایت از حرکت‌های پروتستانی برای بسط جهانی قدرت خود و استفاده از سازمان فراماسونری برای ایجاد دولت‌های سیاسی

۲ حمایت از حرکت‌های پروتستانی برای حذف کلیسا و ایجاد سیاست سکولار و استفاده از سازمان‌های فراماسونری برای بسط جهانی قدرت خود

۳ استفاده از مبلغان مسیحی برای ایجاد اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی و استفاده از سازمان‌های فراماسونری، برای تأثیر بر نخبگان سیاسی کشورهای دیگر

۴ استفاده از مبلغان مسیحی برای بسط جهانی قدرت خود و استفاده از سازمان‌های فراماسونری برای ایجاد دولت‌های سیاسی

گزینه صحیح ۴

دولت‌های غربی به منظور درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی که سلطه آنها را نمی‌پذیرفتند، در اولین مرحله، از مبلغان مسیحی برای ایجاد اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی و از سازمان‌های فراماسونری برای تأثیر بر نخبگان این جوامع استفاده کردند.

فلسفه

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرو احاد یادگیری	حیطه شناختی
۱۱۶	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۱: چیستی فلسفه	دو مرتبه از تفکر و دانش فلسفه	مقدماتی
۱۱۷	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۱: چیستی فلسفه	واژه فلسفه	پیشرفتی
۱۱۸	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۲: ریشه و شاخه های فلسفه	فلسفه های مضاف و علوم	مقدماتی
۱۱۹	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۲: ریشه و شاخه های فلسفه	فلسفه های مضاف و علوم	پیشرفتی
۱۲۰	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۲: ریشه و شاخه های فلسفه	فلسفه های مضاف و علوم	پیشرفتی
۱۲۱	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۴: آغاز تاریخی فلسفه	آغاز فلسفه و فلسفه در یونان	پیشرفتی
۱۲۲	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۵: زندگی بر اساس اندیشه	زندگی سقراط	پیشرفتی
۱۲۳	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۳: فلسفه و زندگی	دوری از مغالطه و استقلال در اندیشه	مقدماتی
۱۲۴	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۳: فلسفه و زندگی	دوری از مغالطه و استقلال در اندیشه	پیشرفتی
۱۲۵	فصل ۱: فلسفه و ابعاد آن	درس ۳: فلسفه و زندگی	رهایی از عادت های غیر منطقی	مقدماتی

سرگروه دپارتمان فلسفه و منطق: جناب آقای رضا آقاجانی

۱۱۶. کدام گزینه نمی‌تواند جزء پرسش‌های فلسفی باشد؟

۱ آیا هر چیزی دارای علت و معلول است؟

۲ آیا زیبایی وجود دارد یا ساخته ذهن ماست؟

۳ پیر شدن سلول‌ها اثر کدام عامل شیمیایی است؟

۴ آیا پدیده‌ها می‌توانند به اختیار خود موجود شوند؟

گزینهٔ صحیح ۳

پاسخ

→ میدانید

فلسفه درباره بنیادی‌ترین و نهادی‌ترین موضوعات جهان و انسان است و پاسخگوی عمیق‌ترین دغدغه‌های بشری است. بنابراین گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» در مورد پرسش اساسی و بنیادین است. اما گزینه «۳» مربوط به صرف علم شیمی است و بر عهده این علم است که پاسخ آن را بدهد.

۱۱۷. کدام یک از گزینه‌های زیر درست نیست؟

۱ فیلسوف در اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان کاوش می‌کند.

۲ سocrates به سبب تواضع و فروتنی و قطعاً به خاطر هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، مایل نبود خود را سوفیست بنامد.

۳ سوفیست‌ها پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف خود می‌دانستند.

۴ دانش فلسفه عهددار بررسی قانونمند سوال‌های اساسی و بنیادین است.

گزینهٔ صحیح ۲

پاسخ

→ میدانید

Socrates به سبب تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم و «شاید» به خاطر هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، مایل نبود او را سوفیست یا دانشمند بخوانند. وقت کنید لفظ شاید اشتباه‌آور قطعاً به کار رفته است.

.۱۱۸. کدام عبارت در مورد فلسفه‌های مضاف درست نیست؟

- ۱ هر رشته علمی، دارای شاخه‌ای از فلسفه نیز هست.
- ۲ شاخه‌های فلسفه را فلسفه مضاف می‌نامند.
- ۳ قوانین بنیادی وجودشناسی را به محدوده‌های عام منتقل می‌سازند.
- ۴ مبانی و زیربناهای علوم در فلسفه‌های مضاف قرار دارند.

گزینهٔ صحیح ۳

قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را شاخه‌های دانش فلسفه، به «محدوده‌های خاص» منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند.

.۱۱۹. کدام سؤال به شاخه‌ها و فروع فلسفه مربوط نیست؟

- ۱ آیا همه اشیاء از قانون علت و معلول پیروی می‌کنند؟
- ۲ فضائل اخلاقی ارزش ذاتی دارند؟
- ۳ آیا انسان براساس فطرت و طبیعت خود، اجتماعی است؟
- ۴ انسان توانایی درک واقعیت اشیا را دارد؟

گزینهٔ صحیح ۱

دانش فلسفه دارای یک بخش اصلی و تعدادی بخش‌های فرعی است. بخش اصلی به منزلهٔ ریشه و اساس فلسفه است و بخش‌های فرعی در حکم شاخه‌ها و ستون‌های آنند.

گزینهٔ «۲»: علم اخلاق
گزینهٔ «۳»: علوم اجتماعی
گزینهٔ «۴»: علم انسان‌شناسی

در مورد مسائل فلسفه علوم اجتماعی، کدام عبارت درست است؟ ۱۲۰

- ۱ اصالت فردی‌ها معتقدند که منافع و مصلحت افراد بر جامعه مقدم نیست.
- ۲ اصالت فردی‌ها معتقد به لیبرالیسم نیستند که تأمین‌کننده آزادی‌های فردی است.
- ۳ اصالت جامعه‌ای‌ها معتقدند که منافع جمع را در اولویت قرار نمی‌دهند.
- ۴ اصالت جامعه‌ای‌ها معتقدند که در سوسياليسم تأمین‌کننده منافع جمعی هستند.

گزینهٔ صحیح ۳

اصالت فرد: منفعت فرد بر جامعه • لیبرالیسم

اصالت جامعه: منفعت جامعه بر فرد • سوسياليسم

در کدام گزینه، گزاره‌ای درست مطرح شده است؟ ۱۲۱

- ۱ شهرت پارمنیدس در تاریخ فلسفه به دلیل دو اندیشهٔ اوست، اولی وحدت اضداد و دوّمی تغییر و تحول دائمی جهان است.
- ۲ از روی نوشته‌های فیلسوفان بعدی برخی از افکار فیثاغورس را به دست آورده‌اند.
- ۳ آنچه بیش از هر چیز این اندیشمندان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد.
- ۴ حواس فقط همین مرتبهٔ ظاهری جهان و هستی را نشان نمی‌دهد که نشان‌دهندهٔ امور مختلف و متغیر است.

گزینهٔ صحیح ۳

در آغاز شکل‌گیری فلسفه، آنچه بیش از هر چیز این اندیشمندان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد. سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱» • هراکلیتوس

گزینهٔ «۲» • تالس

گزینهٔ «۴» • نشان می‌دهد

حسنه فقط همین مرتبهٔ ظاهری جهان و هستی را نشان می‌دهد که نشان‌دهندهٔ امور مختلف و متغیر است.

.۱۲۲ چند مورد از موارد زیر درست است؟

- الف) افلاطون نشان می‌دهد که سقراط عمر خود را مصروف اصلاح جامعه کرد.
- ب) راز سروش معبد دلفی، همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم.
- پ) سیسرون، درباره سقراط گفته بود: او فلسفه را از آسمان به زمین آورد.
- ت) افلاطون برای احیای تفکر عقلانی و استواری فضیلت قیام کرد.
- ث) روش گفت‌و‌گو و پرسش و پاسخ که سقراط به کار می‌گرفت، به روش عقلی شهرت یافت.

۴ چهار

۳ یک

۲ سه

۱ دو

گزینهٔ صحیح ۲

موارد الف، ب، پ درست است؛ اما موارد «ت» سقراط و «ث» روش سقراطی می‌باشد.

.۱۲۳ هدف فیلسوفان برای دور شدن انسان از مغالطه‌ها چیست؟

- ۱ خارج کردن آنها از باورها
- ۲ ارائهٔ فهم درست از حقایق
- ۳ تشخیص تفکرات فلسفی از تفکرات غیرفلسفی
- ۴ درس گرفتن از دیگران

گزینهٔ صحیح ۲

فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهد و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کند.

.۱۲۴ کدام گزینه در مورد فیلسفه درست است؟

- ۱ هیچ سخنی را با دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات بنا نمی‌کند.
- ۲ او تابع برهان و استدلال است، نه تابع افراد و اشخاص.
- ۳ فیلسوف درباره مسائل آزادی، اختیار و ...، به نحو جدی فکر نمی‌کند.
- ۴ اگر به درستی عقیده‌اش پی ببرد، آنها را نمی‌پذیرد.

۲ گزینهٔ صحیح

دلایل رد گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: بدون دلیل نمی‌پذیرد.
 گزینه «۳»: جدی فکر می‌کند.
 گزینه «۴»: آنها را می‌پذیرد.

.۱۲۵ کدام عبارت مرتبط با رهایی از عادات غیرمنطقی از فواید تفکر فلسفی است؟

- ۱ نمایان شدن حقیقت با استقامت
- ۲ پذیرفتن عقاید منطبق با عقل توسط اکثر جامعه
- ۳ ارائه فهم درست از حقایق عالم توسط اکثر مردم
- ۴ نظر دادن اکثر مردم درباره مسائل بنیادین فلسفی

۱ گزینهٔ صحیح

 میدانیم

استقامت و پایداری متفکران حق طلب و دلسوز، بالاخره مؤثر واقع می‌شود و باطل بودن آن افکار و عقاید، با درخشش حقیقت، به تدریج نمایان می‌گردد.

روان‌شناسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۲۶	درس ۱	روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه	علم روان‌شناسی چه هدف‌هایی را دنبال می‌کند؟	مقدماتی
۱۲۷	درس ۱	روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه	علم روان‌شناسی چه هدف‌هایی را دنبال می‌کند؟	پیشرفتی
۱۲۸	درس ۲	روان‌شناسی رشد	ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی	پیشرفتی
۱۲۹	درس ۲	روان‌شناسی رشد	ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی	پیشرفتی
۱۳۰	درس ۳	احساس، توجه، ادراک	موانع تمرکز و عوامل ایجاد تمرکز	مقدماتی
۱۳۱	درس ۳	احساس، توجه، ادراک	کارکردهای توجه	پیشرفتی
۱۳۲	درس ۳	احساس، توجه، ادراک	کارکردهای توجه	مقدماتی
۱۳۳	درس ۴	حافظه و علل فراموشی	مراحل حافظه (رمزگردانی، ذخیره‌سازی، بازیابی)	پیشرفتی
۱۳۴	درس ۴	حافظه و علل فراموشی	مراحل حافظه (رمزگردانی، ذخیره‌سازی، بازیابی)	مقدماتی
۱۳۵	درس ۴	حافظه و علل فراموشی	عوامل ایجاد فراموشی	مقدماتی

سرگروه دپارتمان روان‌شناسی: سرکار خانم گلبرگ کمره‌ای

روان‌شناسی

.۱۲۶ کدام گزینه درباره «تکرارپذیری» درست است؟

- ۱ روان‌شناسان هیچ گاه نمی‌توانند همانند فیزیک‌دانان یافته‌های خود را تکرار کنند.
- ۲ هر فردی در صورت رعایت ضوابط علمی می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند.
- ۳ روش‌های منحصر به فرد افراد در صورت نتیجه‌بخش بودن، «روش علمی» محسوب می‌شود.
- ۴ گاهی یافته‌های به دست آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی است.

۲ گزینه صحیح

→ میدانید

یکی از ویژگی‌های روش علمی، تکرارپذیری آن می‌باشد، در واقع یافته‌های به دست آمده از روش علمی، شخصی نیست، بلکه هر دانشمند با رعایت ضوابط علمی، می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند.

→ بدانید

بسیاری از انسان‌ها با روش‌های منحصر به فرد، مسئله را حل می‌کنند، هر چند ممکن است به نتیجهٔ موردنظر برسند اما چون پاسخ آنها به وسیلهٔ دیگران قابل تکرار نیست در مجموعهٔ روش علمی قرار نمی‌گیرد.

.۱۲۷ کدام گزینه بیانگر «تعريف عملیاتی» است؟

- ۱ عملکرد ریاضی با توانایی دانش‌آموز در درس ریاضی مشخص می‌شود.
- ۲ با دستیابی به هدف‌های درس، می‌توان گفت که فرد، ریاضی را یاد گرفته است.
- ۳ با نگرش دانش‌آموز به درس ریاضی می‌توان به توانایی او در درس ریاضی پی برد.
- ۴ عملکرد ریاضی با نمره‌ای که دانش‌آموز از امتحان به دست می‌آورد، مشخص می‌شود.

۲ گزینه صحیح

→ میدانید

«توانایی دانش‌آموز»، «دست‌یابی به اهداف درس» و «نگرش دانش‌آموز» معیارهای مناسبی برای اندازه‌گیری توانایی ریاضی نیستند چون امکان دست‌یابی به برداشت یکسان از آن را فراهم نمی‌کنند، اما نمرهٔ کسب شده در امتحان، معیار مناسبی است که موجب تسهیل اندازه‌گیری توانایی ریاضی می‌شود.

→ بدانید

در روش علمی متغیر موردنظر باید به صورت دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری تعریف شود. تعريف عملیاتی باعث سهولت اندازه‌گیری می‌شود؛ مانند نمره در امتحانات، نمره در آزمون‌های هوش و ... که می‌تواند به راحتی توانایی فرد را در متغیر موردنظر نشان دهد.

کدام یک از موارد زیر بیانگر شناختی است که به رفتار اخلاقی منتهی نشده است؟ .۱۲۸

- ۱ دختر ۱۶ ساله‌ای که در هویت جنسی خود دچار تردید و سردرگمی شده است.
- ۲ پسر نوجوانی که به خود علاوه‌ای ندارد و نمی‌تواند به خوبی با دیگران ارتباط برقرار کند.
- ۳ فرد چاقی که می‌داند ورزش برای سلامتی اش ضروری است اما ورزش نمی‌کند و همچنان به پرخوری ادامه می‌دهد.

نوجوانی ۱۵ ساله که در نظر دارد در آینده فرد مهمی شود. .۱۲۹

گزینه صحیح ۳

پاسخ

→ میدانید

فرد چاقی که می‌داند اضافه وزن دارد و ورزش برای سلامتی و لاغری او مفید است (شناخت) ولی باز به پرخوری ادامه می‌دهد و ورزش نمی‌کند مثالی است از شخصی که شناخت وی به رفتار اخلاقی منجر نشده است.

→ بدانید

هر چند رشد اخلاقی به شکل‌گیری شناخت وابسته است اما در بسیاری از موارد صرف داشتن شناخت به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود، برای اینکه شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.

به ترتیب هر یک از جملات زیر اشاره به کدام یک از ابعاد رشد دوره نوجوانی دارد؟ .۱۲۹

الف) قابل توجه بودن تغییرات این بعد از رشد باعث می شود که نوجوان احساس توانمندی زیادی کند.

ب) عدم پختگی در به کارگیری توانایی های این بعد از رشد باعث رفتارهای ناسازگارانه می شود.

پ) سنجش یک کالا براساس ماندگاری و کیفیت از نتایج رشد در این بعد می باشد.

ت) بروز احساس خودمختاری و تغییرات سریع شناختی به رشد در این جنبه منتهی می شود.

۱ جسمانی - اجتماعی - اجتماعی - هیجانی ۲ جسمانی - شناختی - شناختی - درک اخلاقی

۳ بلوغ جنسی - اجتماعی - اجتماعی - درک اخلاقی - شناختی - اجتماعی

گزینه صحیح ۲

⇒ میدانید

الف) تغییرات اندام های داخلی و بیرونی باعث می شود که نوجوانان احساس توانمندی زیادی کنند.

ب) عدم پختگی لازم در به کارگیری توانایی های شناختی باعث پیامدهای ناسازگارانه می شود.

پ) سنجش یک کالا براساس ماندگاری و کیفیت، اشاره به پردازش مفهومی دارد که از نشانه های رشد شناختی است.

ت) رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می شود که فرد بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند.

به ترتیب «وجود هدف و اهمیت دهی به آن» و «عناصر زیبایی شناختی متن» دلالت بر کدام

عوامل تمرکز دارد؟ .۱۳۰

۱ عدم یکنواختی و ثبات نسبی - عدم آشنایی نسبی با محرک

۲ درگیری و انگیختگی ذهنی - تغییرات درونی محرک

۳ تغییرات درونی محرک - درگیری و انگیختگی ذهنی

۴ عدم آشنایی نسبی با محرک - عدم یکنواختی و ثبات نسبی

گزینه صحیح ۲

⇒ میدانید

به ترتیب «ایجاد هدف و اهمیت دهی به آن» به درگیری و انگیختگی ذهنی و «تأثیر عناصر زیبایی شناختی متن» به عامل تغییرات درونی محرک ها اشاره دارد.

.۱۳۱. خستگی در کدام شرایط، مهم‌ترین عامل کاهش کارآیی محسوب می‌شود؟

- ۱) ردیابی محرک در دوره زمانی طولانی
- ۲) یافتن محرک در مکانی نامعلوم
- ۳) عدم تطابق احساس و ادراک
- ۴) افزایش تغییرات درونی

۱ گزینهٔ صحیح

→ میدانید

گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱» → گوش به زنگی

گزینه «۲» → جستجوی هدف

گزینه «۳» → خطای ادراکی

گزینه «۴» → موجب افزایش کارآیی می‌شود نه کاهش آن.

در گوش به زنگی چون فرد باید در یک دوره زمانی طولانی به دنبال یافتن محرک هدف باشد، عامل خستگی باعث کاهش گوش به زنگی می‌شود.

.۱۳۲. کدام یک از موقعیت‌های ردیابی، به ترتیب، بیانگر «عدم ردیابی» و «ردیابی» محرکی است که

در موقعیت توجه حضور دارد؟

- ۱) هشدار کاذب - رد درست
- ۲) رد درست - هشدار کاذب
- ۳) اصابت - از دست دادن محرک
- ۴) اصابت - از دست دادن محرک

۲ گزینهٔ صحیح

→ میدانید

عدم ردیابی محرک حاضر → از دست دادن محرک هدف

ردیابی محرک حاضر → اصابت (تصمیم درست)

→ میدانید

موقعیت‌های ردیابی علامت شامل دو حالت است: (۱) علامت حاضر (۲) علامت غایب
محرك حاضر: ردیابی علامت → اصابت یا تصمیم درست (درستی ردیابی)
ردیابی نشدن علامت → از دست دادن محرک هدف یعنی زمانی که محرک هدف حاضر است ولی
ما به اشتباه آن را ردیابی نمی‌کنیم.

فرض کنید یک روز به فردی معرفی و با نام او آشنا می‌شوید و فردای آن روز با دیدن او، نامش را به یاد می‌آورید. در ارتباط با این موقعیت مشخص کنید موارد «الف»، «ب» و «پ» به ترتیب بیانگر کدامیک از مراحل سه‌گانه حافظه است؟

الف) نام او را در دیدار بعدی به یاد می‌آورید.

ب) نام او را بازنمایی کرده و به حافظه می‌سپارید.

پ) نام او را در فاصله زمانی بین دو دیدار، در حافظه خود حفظ می‌کنید.

۱) اندوزش - بازیابی - رمزگردانی

۲) بازیابی - اندوزش - رمزگردانی

۱) بازیابی - رمزگردانی - اندوزش

۲) رمزگردانی - اندوزش - بازیابی

گزینهٔ صحیح ۱

→ میدانیم

الف) به یاد آوردن نام فرد → بازیابی

ب) به حافظه سپردن نام او → رمزگردانی

پ) حفظ کردن یا نگه داشتن نام او در حافظه → اندوزش یا ذخیره‌سازی

۱۳۴. «مجسم کردن یکی از سطرهای این آزمون» و «ثبت اطلاعات از طریق بسط دادن آن‌ها به اطلاعات موجود در حافظه»، به ترتیب بیانگر استفاده از کدام نوع رمزگردانی است؟

۱) معنایی - شنیداری

۲) شنیداری - معنایی

۱) معنایی - دیداری

۲) دیداری - معنایی

گزینهٔ صحیح ۲

→ میدانیم

مجسم کردن اطلاعات به این معنی است که تصویر آن اطلاعات رمزگردانی شده، پس شیوهٔ رمزگردانی از نوع دیداری است.

بسط دادن اطلاعات به اطلاعات موجود در حافظه، به معنی برقرار کردن ارتباط بین اطلاعات جدید و اطلاعات موجود در حافظه و بیانگر استفاده از رمزگردانی معنایی است.

. ۱۳۵ وقتی روی دست خود یک علامت ضربردر می‌کشیم تا انجام کاری را به یاد آوریم به معنای

این است که ..... این است که

۱ با تداخل اطلاعات مواجه خواهیم شد.

۲ نشانه بیرونی برای بازیابی اطلاعات فراهم کرده‌ایم.

۳ بازیابی اطلاعات به نشانه درونی وابسته خواهد بود.

۴ فاصله زمانی ثبت اطلاعات و یادآوری آن را کاهش داده‌ایم.

گزینه صحیح ۲

→ میدانید

وقتی اطلاعات مشخصی را به حافظه می‌سپاریم و هم‌زمان با آن، یک علامت ضربردر را بر روی دست خود می‌کشیم، یک نشانه برای یادآوری اطلاعات فراهم می‌کنیم که چون با اطلاعات، رابطه مستقیم و معنایی ندارد، یک نشانه بیرونی است.

↑ بدانید

منظور از نشانه بیرونی، نشانه‌های حسی یا غیرمعنایی است ولی برای بازیابی اطلاعات از حافظه، نشانه‌های درونی، کارآمدتر از نشانه‌های بیرونی است.